SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 118, ЧИСЛО 29, П'ЯТНИЦЯ, 22 ЛИПНЯ 2011 РОКУ 1893 Vol. 118, No. 29, FRIDAY, JULY 22, 2011 $1.00

На Союзівці відбувся п'ятий Фестиваль української культури

На сцені фестивалю – майстри з Школи танцю ім. Роми Прийми-Богачевської. *Фото: Христя Сизоненко*

Виступають (зліва) Владислав Магавлич з ансамблю „Гармонія", Марія Бурмака, Пітер Яров. *Фото: Христя Сизоненко*

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – 15-17 липня на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу, з великим успіхом відбувся п'ятий Фестиваль української культури.

Центр Української Спадщини на Союзівці того вікенду вітав 3,000 гостей, які мали нагоду милуватися виступами популярної співачки Марії Бурмаки з України, скрипаля Василя Попадюка з Канади та оперової співачки Стефанії Довгань з США. Несподіванкою був виступ знаного американського співака Пітера Ярова (з леґендарної фолк-групи Пітер, Пол енд Мері) разом із М. Бурмакою під час головної фестивальної програми у суботу.

(Закінчення на стор. 13)

Додаткові фотографії з Фестивалю вміщено на 13-ій стор.

Організаторам, учасникам та гостям V Фестивалю української культури на Союзівці

Вельмишановна громадо! Дорогі українці!

Щиро вітаю вас з відкриттям V Фестивалю української культури. Вже п'ятий рік поспіль на Союзівці демонструється талановита й багатогранна душа великого Українського народу. Нинішній фестиваль дає можливість вкотре упевнитися в багатстві української культурно-мистецької спадщини та її невичерпному потенціялові.

Висловлюю слова особливої вдячности Українській Народній Фундації, яка у притаманному для неї дусі патріотизму і любови до рідного краю організувала це велике свято української культури.

Україна високо цінує самовіддану працю всієї української громади Америки на ниві збереження і популяризації національної ідентичности, духовности, культури, історії, мови і традицій українського народу. Ніколи не забути того величезного внеску американських українців у відродження незалежної України, зміцнення українсько-американських взаємин, а також постійну підтримку у розбудові демократичної, квітучої, европейської Української держави.

Дякую усім учасникам фестивалю, творчим колективам за вас талант і за успішне виконання ролі Послів Української Культури у світі.

Дякую гостям фестивалю, які прибули на Союзівку, щоб в унікальній доброзичливій атмосфері по-справжньому відчути себе в єдиній великій українській родині.

Бажаю вам веселої забави, незабутніх вражень та всіляких гараздів!

З повагою та найкращими побажаннями,

Олександер Моцик,
Посол України в США

Дорогі українці!

Генеральне консульство України в Ню-Йорку від щирого серця вітає організаторів та учасників Фестивалю української культури на Союзівці – цього яскравого свята краси й молодечої енерґії, яке має непересічне значення для збереження та розвитку української культури на американських теренах, піднесення авторитету України в світі, виховання молоді в дусі невмирущих українських традицій, любови до рідної Батьківщини.

Користуючись цією радісною нагодою, висловлюємо подяку керівництву та усім членам Українського Народного Союзу за багатолітню віддану працю на благо українського народу та підтримку, яка традиційно надається зусиллям зовнішньополітичного відомства України, зокрема нашої установи, що спрямовуються на захист інтересів українців за кордоном.

Заходи цьогорічного Фестивалю відбуваються напередодні 20-річчя ювілею державної незалежности України.

Святкові заходи мають на меті гідне відзначення цієї вікопомної історичної події в США – державі, яка була і залишається стратегічним партнером незалежної України, важливим чинником ґльобально-світової політики.

Вітаючи вас з цією знаменною датою в історії українського народу, що втілила в життя одвічне прагнення українців до самостійности і самоорганізації, і, водночас – з такою унікальною подією в житті української громади США, якою традиційно є Фестиваль української культури на Союзівці, з приємністю відзначаємо, що завдяки вашим зусиллям прадавні українські традиції дбайливо плекаються та передаються з покоління в покоління не лише на рідній землі, але й далеко за її межами.

Тож нехай світла традиція проведення Фестивалю ніколи не припиняється, продовжуючи зігрівати душі прийдешніх поколінь українців та усіх добрих людей.

Тож бажаємо організаторам та учасникам фестивалю нових звершень на ниві збереження і примноження культурних і духовних надбань України і зичимо успішного та веселого свята!

З повагою,

Сергій Погорельцев
Генеральний консул
України в Ню-Йорку

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко виграв суд в Н. Вітренко

КИЇВ. — Окружний адміністративний суд Києва підтвердив законність указу третього Президента України Віктора Ющенка про визнання воїнів Української Повстанської Армії учасниками боротьби за незалежність України. Суд не задовольнив позову провідника Проґресивної соціялістичної партії Наталі Вітренко про нібито незаконність підписання цього указу. 5 липня Окружний адміністративний суд Києва ухвалив рішення про залучення В. Ющенка як третьої особи на стороні відповідача у справі скасування згаданого указу. В. Ющенко видав указ про вшанування борців за незалежність України 28 січня 2010 року. *(Радіо „Свобода")*

У Ю. Луценка знайшли гепатит

КИЇВ. — Колишній міністер внутрішніх справ Юрій Луценко 19 липня заявив про попереднє підтвердження діягнози гепатиту. Йому необхідно найближчим часом здати ще одну пробу крови. „Організм не спрацьовує. Маю проблеми з підшлунковою залозою та печінкою. Я почав приймати ліки і намагаюся відповідно харчуватися, – сказав він. – Чесно кажучи, за пів року в камері отримати таку хворобу для мене є несподіваною неприємністю. Це одне з найгіршого, що можна знайти в тюрмі", – сказав Ю. Луценко. Разом з тим дружина Луценка Ірина розповіла журналістам, що її чоловік, до того, ще має проблеми з нирками, і прогнози лікарів невтішні. Вона сказала, що особисто братиме пробу крови у чоловіка для поглибленої аналізи. Гепатит – це загальна назва гострих та хронічних запальних захворювань печінки. Є інфекційні або вірусні гепатити, токсичні та променеві. *(УНІАН)*

Суд вирішить, чи залишиться С. Бандера Героєм України

КИЇВ. — Судове засідання Вищого адміністративного суду України у справі щодо присвоєння звання Героя України Степанові Бандері відбудеться 2 серпня. Про призначене слухання справи повідомив 19 липня правозахисник з Дніпропетровська Василь Сухов, який отримав виклик на суд як сторона у справі. Вищий адміністративний суд плянує розглянути касаційні скарги кількох осіб на рішення донецьких судів щодо деґероїзації провідника Організації Українських Націоналістів. В. Сухов зазначив, що це засідання мало відбутися ще 12 січня, однак, його перенесли на невизначений термін нібито через хворобу судді. За словами В. Сухова, касатори не отримали повісток на слухання 12 січня і дізнались про суд в останній момент. Правозахисник також повідомив, що звернувся до суду з двома клопотаннями щодо суперечностей у самому законі щодо присвоєння звання „Герой України". „Деякі статті закону „Про державні нагороди" суперечать одна одній. В одній статті написано, що нагороди можна давати тільки громадянам України, тобто живим, а в іншій – можна давати і мертвим, і живим, і громадянам чужоземних держав", – сказав В. Сухов. Віктор Ющенко підписав указ про присвоєння провідникові ОУН С. Бандері звання Героя України у січні 2010 року. 2 квітня 2010 року Донецький окружний адміністративний суд видав ухвалу про визнання незаконним і скасування цього указу. (*Радіо „Свобода")*

Літаки України, США і Польщі захищатимуть стадіони

МИРГОРОД. — Навчання „Безпечне небо-2011" проходять на Полтавщині, поблизу Миргороду. Під час навчань літаки обрали тактику протидії повітряним силам, які можуть бути використані для здійснення можливих нападів на спортивні об'єкти. Речник Військово-повітряних сил України Роман Юрчило сказав, що завданням навчань є охорона повітряного простору міст проведення Евро-2012. „Мета – сумісність дій повітряних сил України, США і Польщі. А в разі необхідности – припинення протиправних дій літаків. А також надання допомоги іншим літакам, які братимуть участь у контролюванні повітряного простору, – сказав він. – Українські спецслужби співпрацювали у цій сфері з французькими силами безпеки. Адже Франція має серйозний досвід у боротьбі з тероризмом". В ході нинішніх навчань буде відпрацьована конкретна ситуація можливої неконтрольованої появи над стадіонами літаків, які не відповідають на запити, – сказав Валентин Бадрак з Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння. Як кажуть експерти, світовий досвід проведення міжнародних спортивних змагань засвідчує необхідність обов'язкового захисту від можливих терористичних акцій, зокрема з повітря. Ще 2002 року під час проведення чемпіонату світу з футболу в Японії і Південній Кореї на стадіонах було встановлено ракети клясу „земля-повітря" та обладнання для виявлення хемічної зброї, а повітряний простір над аренами патрулювали винищувачі. *(Бі-Бі-Сі)*

Українців зобов'язали зголошуватися після повернення з Европи

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — Міністер закордонних справ Польщі Радослав Сікорський вважає нормальною вимогу низки посольств країн – членів Европейського союзу (ЕС) до українців зголошуватися після повернення з поїздок до Европи. Таку думку він висловив 18 липня в Брюселі на конференції, організованій Европейським політичним центром, відповідаючи на прохання уточнити, чи не є така практика порушенням прав людини. „Я не думаю, що це порушення прав" – сказав Р. Сікорський. При цьому польський міністер звернув увагу на те, що його країна надає українцям віз більше, ніж інші країни-члени ЕС, а показник відмов у візах українцям у польських консульствах не перевищує 1 відс. „Разом з тим, я відчуваю ваш біль, тому що у нас подібні проблеми з США", – додав Р. Сікорський. У свою чергу, міністер закордонних справ України Костянтин Грищенко зазначив, що Україна постійно порушує питання лібералізації візового режиму на переговорах з ЕС. „Але ми бачимо і проґрес", – сказав він. Проґрес, полягає у зростанні кількости виданих віз, а також у зменшенні кількости відмов українцям, яка зараз не перевищує 4 відс. Низка посольств країн-членів ЕС, зокрема Посольство Франції в Україні, видаючи візи громадянам України, просять деяких з них після поїздки прийти у посольство і повідомити про своє повернення. Якщо ж українець не прийде для підтвердження, йому загрожує відмова у виданні візи терміном на 99 місяців. *(УНІАН)*

Посол Грузії в Україні просить вибачення

КИЇВ. — Грузія звільнить співробітника свого посольства, причетного до побиття українського журналіста. Про це повідомив 18 липня Посол Грузії в Україні Ґриґол Катамадзе, попросивши вибачення за випадок, коли того ж дня комендант Посольства Грузії накинувся з кулаками на журналіста видання „Коментарі" Олександра Ямкового, який висвітлював акцію активісток жіночого руху „Фемен". Оголені активістки виступали на підтримку грузинських фоторепортерів, підозрюваних у шпигунстві. О. Ямковий, за даними прес-служби „Фемен", перебуває у київській лікарні з підозрою на струс мозку. Посол Грузії повідомив про те, що доручив своєму заступникові сьогодні ж підготувати наказ про звільнення коменданта посольства, причетного до насильства. За його словами, за 17 років існування Посольства Грузії в Україні були різні складні ситуації, але жодного разу не було навіть „маленького непорозуміння між посольством і журналістами". *(„День")*

У Криму відновилась україномовна незалежна газета „Думка"

СИМФЕРОПІЛЬ. — Кримський центр ділового та культурного співробітництва „Український дім" і Товариство „Інформаційний центр „Медіа-Крим" спільними зусиллями відновили випуск україномовної незалежної газети „Думка". За словами керівника громадської організації та засновника газети Андрія Щекуна, 14 липня газета відновила свою діяльність, повністю підібраний колектив редакції газети, партнером газети стало інтернет-видання „Медіа-Крим", аґенція громадських і політичних новин (www.mediacrimea.com.ua). „Єдиною невирішеною проблемою залишиться фінансування саме друку газети, тому видання покищо буде виходити раз на місяць", – повідомив він. А. Щекун повідомив, що влада не приділяє належної уваги до українців в Криму, тому відбуваються процеси далекі від державницьких чи европейських. Газета „Кримська світлиця" не виходить більше року, вистави в україномовному театрі показують виключно російською мовою, 12 квітня ювілей відомої мисткині Віри Роїк практично проіґноровано. *(„День")*

Масове отруєння у Львові

ЛЬВІВ. — 18 липня у Головному управлінні охорони здоров'я обласної державної адміністрації заявили, що семеро осіб, госпіталізованих у Львові з харчовим отруєнням, перебувають у важкому стані, проте не потребують лікування у відділенні інтенсивної терапії. Кількість госпіталізованих зросла до 49 осіб, з них 10 – діти від двох до 16 років. Фахівці встановлюють обставини, що сприяли виникненню масового захворювання. Серед можливих причин кишкової інфекції розглядають страви з курятини, які вживали гості на весіллі 16 липня у Львові в їдальні технологічного коледжу Національного університету „Львівська політехніка" Усього на весіллі було 95 осіб. *(„Кореспондент")*

Колишній Президент Криму відмовився покидати Україну

СИМФЕРОПІЛЬ. — Колишнього Президента Криму Юрія Мєшкова в супроводі близько 10 працівників Служби безпеки України (СБУ) 13 липня доставили до Окружного адміністративного суду Автономної Республіки Крим. Співробітники СБУ вручили йому документ, в якому було зазначено, що він має покинути Україну протягом 24 годин. Однак, політик заявив, що не визнає вказівок СБУ і добровільно залишати Крим не збирається. За словами Ю. Мєшкова, його підозрюють у шахрайстві, а заарештували, оскільки прийняли за розшукуваного злочинця. Його приїзд 2 липня до Криму був викликаний трагічною загибеллю в травні цього року його колишньої дружини. 7 липня на пресконференції він закликав до проведення в автономії референдуму з питання відновлення Конституції Криму 1992 року, яка фактично представляла собою конституцію суверенної держави. Він також закликав до необхідности зміни влади в Криму. Кримський прем'єр Василь Джарти заявив, що такі висловлювання Ю. Мєшкова можуть стати приводом для порушення кримінальної справи. *(„Кореспондент")*

Правозахисників не пустили до виправної колонії

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. — Представників громадськости не пустили на територію Дніпропетровської виправної колонії ч. 89, де триває голодування ув'язнених, котрі вимагають покращення умов утримання. Про це 13 липня повідомив координатор програм Харківської правозахисної групи Андрій Діденко. 12 липня прокуратура надала йому дозвіл на відвідання колонії і з'ясування ситуації на місці подій. Однак, 13 липня Держдепартамент з питань виконання покарань в області не впустив правозахисника на територію колонії. А. Діденко, каже, що від початку голодування 5 липня жоден правозахисник не зміг потрапити до установи. Водночас, за його даними, у колонії досі голодують ув'язнені, які проходять лікування у так званих „протитуберкульозних бараках". *(Радіо „Свобода")*

Юлія Тимошенко на суді обрала тактику мовчання

Провідник партії „Батьківщина" Юлія Тимошенко та її захисники (в центрі зліва): Сергій Власенко, Микола Сірий і Олександер Плахотнюк відповідають на запитання журналістів під час перерви в засіданні Печерського районного суду в Києві 18 липня. Фото: УНІАН

Оксана Климончук,
УНІАН

КИЇВ. – Судовий день 18 липня в процесі над Юлією Тимошенко розпочався з того, що її нові захисники вкотре намагалися приступити до виконання своїх обов'язків. Нагадаємо, що 15 липня суд для того, щоб прокурори в спокійній обстановці зачитали звинувачувальний висновок, так і не дозволив адвокатам Миколі Сірому й Олександрові Плахотнюку захищати „підсудну", а Ю. Тимошенко видалив з залі суду за „зневагу", яка начебто проявлялася в тому, що вона відмовлялася вставати, коли до неї звертався суддя Родіон Кіреєв.

Ю. Тимошенко наступного дня взагалі вирішила мовчати. Вона мовчала навіть тоді, коли треба було представити нових захисників. Це спробував зробити сам М. Сірий, та суддя Р. Кіреєв не дозволив йому звернутися до суду. Він також попросив М. Сірого не сиді-

(Закінчення на стор. 18)

Хроніка суду

• 15 липня засідання у Печерському суді Києва з розгляду кримінальної справи Юлії Тимошенко почалося з обмеження доступу журналістів. До залі потрапили лише чотири представники українських та закордонних друкованих засобів масової інформації, а також вісім телевізійних камер.

Головуючий на засіданні суддя Родіон Кіреєв видалив на одне судове засідання Ю. Тимошенко, яка відмовилася стоячи робити заяву. Після цього прокурор Лілія Фролова почала зачитування звинувачувального висновку, яке тривало три години.

• 16 липня Посол США в Україні Джон Тефт висловив занепокоєння США з приводу того, що характер судових процесів над Ю. Тимошенко і Юрієм Луценком виглядає політично мотивованим.

• 18 липня захисник Сергій Власенко вирішив зробити зая-

(Закінчення на стор. 18)

Дощова злива зашкодила Музеєві Голодоморів в Україні

Національний музей „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні" зачинено.

КИЇВ. – 27 червня Заля пам'яті Національного музею „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні" була залита дощовою водою. Музейники дві доби вдень і вночі вичерпували воду, тому вдалося уникнути катастрофічних наслідків, зокрема врятувати експонати та томи Національної книги пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років.

Як повідомила заступник директора музею Леся Онишко, біда сталася о 9-ій годині ранку, коли працівники прийшли відкривати музей. Про це керівництво музею одразу поінформувало Генадія Геру – директора Комунального підприємства „Дирекція реставраційно-відновлювальних робіт" Київської міської державної адміністрації (КМДА), яка є власником будівлі, та Петра Чадюка – керівника будівельної організації „Київбудінвест", яка споруджувала Меморіял. На місце події прибули лише представники „Київбудінвест". Юридичний власник Меморіялу не зацікавився затопленням Залі пам'яті.

Меморіял будували від літа 2008 року до 12 липня 2010 року. Замовник, комунальне підприємство „Дирекція реставраційно-відновлювальних робіт", отримав сертифікат щодо відповідності будівництва проєктові, після чого, за чинним законодавством України, і набув право власности на будівлю Меморіялу. Тому Меморіял як нерухоме майно перебуває у віданні КМДА.

У свою чергу, Національний музей „Меморіял пам'яті жертв голодоморів в Україні" перебуває у віданні управління Міністерства культури України.

24 серпня 2009 року усним розпорядженням Президента Віктора Ющенка музей було розміщено у підземних приміщеннях Меморіялу. Саме з цього часу музей і функціонує. Проте він не брав на себе жодних зобов'язань щодо експлуатації приміщень, устаткування, систем та будівлі в цілому.

29 червня цього року пресслужба КМДА оприлюднила заяву, у якій підкреслила, що затоплення Залі пам'яті начебто сталося через недбалість керівництва музею, хоч ніхто з представників КМДА так й не приїхав подивитися на те, що сталося в музеї. А сталося те, що 27 червня пройшла така страшна злива, що водовідвідна система не справилася зі своїм завданням. Працівники музею винесли з Залі пам'яті майже 300 відер води.

Під час лиха керівництво музею з'ясувало причини затоплення. У стінах Свічі зроблено 12 вентиляційних отворів, вони прикриті металевими решітками. Згідно з проєктом, ці отвори мали бути закриті електромеханічними жалюзями. Але замовник, з 160 млн. грн., витрачених на спорудження Меморіялу, не зміг виділити декілька десятків тисяч на здійснення таких робіт, хоч дирекція музею неодноразово зверталася з приводу заміни металевих решіток.

Міністер культури України Михайло Кулиняк разом з своїми заступниками Юрієм Богуцьким та Ярославом Арсірієм також відвідали Меморіял під час лиха, щоб особисто побачити наслідки затоплення, і висловився за необхідність допомогти музеєві ліквідувати наслідки лиха.

Заступник директора Національного музею Л. Онишко говорить: „Заля пам'яті – це серце цього музею. Це місце, де кожен бажаючий може прийти і запалити свічку й отримати певну інформацію про ті страшні події, які мали місце в історії України в першій половині XX століття. Тому Заля пам'яті варта того, щоб її найшидше реставрувати".

Леся Онишко

Володимир Мусяк
Спеціяльно для „Свободи"

Митрополит УПЦ МП став Героєм України

КИЇВ. – Президент Віктор Янукович 10 липня присвоїв звання Героя України Митрополитові Української Православної Церкви (Московського патріярхату) Володимирові Сабодановi за видатні особисті заслуги в утвердженні духовности, гуманізму та милосердя в суспільстві, багатолітнє сумлінне служіння українському народові. Окрім цієї нагороди, Митрополит має ордени Ярослава Мудрого усіх п'яти ступенів, а також орден Свободи. *(Бі-Бі-Сі)*

В. Путін не одержить нагороди

БЕРЛІН. – Оргкомітет німецької політичної нагороди „Квадрига" 16 липня скасував своє рішення про присудження нагороди прем'єрміністрові Росії Володимирові Путінові, прийняте 9 липня. Причиною скасування стала критика з боку членів оргкомітету і засобів масової інформації. Цього року нагорода не присуджуватиметься.

Нагорода присуджувалася громадським і політичним діячам, які стали зразком у справі поширення освіти, сприянні суспільному добру, відповідальности і самовідданости. Опоненти звинувачують В. Путіна в руйнуванні демократії, обмеженні свобод і зростанні корупції в Росії.

До В. Путіна лише двом вихідцям з країн колишнього СРСР булу вручені нагороди „Квадриги" – Вікторові Ющенкові і Михайлові Ґорбачову. *(lenta.ru)*

АМЕРИКА І СВІТ

І. Дем’янюка звинувачують у вбивстві людей у концтаборі Фльосенбурґ

МЮНХЕН, Німеччина. — Суд у Баварії розпочав розслідування нової справи щодо колишнього вартового у нацистському таборі смерти Івана Дем’янюка – після того, як один німецький адвокат звинуватив його у додаткових злочинах проти людства. На І. Дем’янюка тепер покладають відповідальність за смерть близько 5,000 осіб у концтаборі Фльосенбурґ у Німеччині від жовтня 1943 до грудня 1944 року. У травні цього року 91-річного І. Дем’янюка засуджено до п’яти років позбавлення волі після того, як суд визнав його винним у причетності до вбивства нацистами близько 28 тис. в’язнів у концтаборі Собібор у Польщі під час Другої світової війни. Сторона захисту внесла апеляцію. І. Дем’янюк заперечує будь-яку ролю у Голокості. Він сказав, що у 1941 році служив у Червоній армії, і відтак німці захопили його у полон та змусили служити вартовим у концтаборі. *(„Голос Америки“)*

Японці радіють перемозі жіночої збірної з футболу

ФРАНКФУРТ, Німеччина. — Понеділок, 18 липня, у Японії оголошено вихідним днем – аби люди відпочили та відсвяткували перемогу своєї національної жіночої збірної з футболу. По всій країні люди дивилися гру, незважаючи на те, що вона почалася у 3:45 ранку за місцевим часом. Емоційне піднесення японцям надзвичайно потрібне. Нація все ще намагається подолати руйнівні наслідки землетрусу та цунамі 11 березня. „Ця команда показала нам приклад, як треба ніколи не здаватися“, – сказав один з вболівальників. Жіночу збірну в Японії називають „Надешіко“, тобто – „прекрасна квітка“. Її гравці присвятили кожну гру жертвам, постраждалим від землетрусу та цунамі. Американки програли японкам майже за таким самим сценарієм, за яким вони обіграли бразилійок тиждень тому – у серії післяматчевих ударів. „Ми мали чимало шансів, особливо у першому періоді. Але це – фінал. Різниця між виграшем та поразкою – мінімальна“, – каже тренер жіночої збірної США з футболу Піа Сандгейдж. Утім, незважаючи на поразку, американська жіноча збірна з футболу має чимало шанувальників. Жіночий футбол у США переживає надзвичайне піднесення. Серед американців були й ті, що вболівали за Японію, кажучи: „Вони пройшли через багато страждань після землетрусу і цунамі. Їм потрібно щось, аби підняти їх настрій, об’єднати країну, дати їм сили“. *(„Голос Америки“)*

Держсекретар Г. Клінтон поїхала в Індію з дводенною візитою

ВАШІНҐТОН. — Дводенні переговори Державного секретаря США Гіларі Клінтон в Індії спрямовані на зміцнення політичних і економічних взаємин з цією країною. Візита розпочалася 18 липня та є частиною американсько-індійського стратегічного діялогу, що розпочався минулого року з переговорів у Вашінґтоні. Г. Клінтон зустрілася з індійськими керівниками, і серед інших тем, говорила про ситуацію безпеки на індійському кордоні з Пакистаном. Крім питань реґіональної безпеки та економічних зв’язків, ще однією темою стратегічного діялогу між обома країнами є американсько-індійська угода про ядерну співпрацю та питання візового режиму для індійських фахівців, які працюють у США. 20 липня Г. Клінтон відвідала південне місто Ченнаї, де зустрілася з представниками американських компаній. Американський високопосадовець відвідує країну всього через тиждень після серії вибухів у фінансовому центрі Індії – Мумбаї. *(„Голос Америки“)*

Генерал Д. Петреяс залишив посаду командувача сил НАТО в Афганістані

КАБУЛ, Афганістан. — Американський генерал Дейвид Петреяс, який протягом року був командиром сил НАТО в Афганістані, офіційно передав пост командувача міжнародних сил своєму наступникові, американському генералові Джонові Аленові. Передання повноважень відбулася 18 липня під час церемонії в столиці Афганістану Кабулі. Останнім часом Дж. Ален був заступником командувача Центрального командування США. Під час церемонії в Кабулі він сказав, що хоче бачити в Афганістані безпечніші та стабільніші умови, „вільні від екстремізму й тероризму“, які переслідують країну. Генерал Д. Петреяс залишає Афганістан, щоб зайняти посаду директора Центрального розвідувального управління. Він замінює на посаді Леона Панету, який став новим Секретарем Департаменту оборони США. Тим часом в Афганістані продовжується хвиля насильства. Північноатлантичний союз повідомив про смерть трьох своїх військовослужбовців, які загинули того ж дня у вислідi вибуху у східному районі країни. 17 липня афганські посадовці повідомили в Кабулі про смерть у результаті атаки високопоставленого радника Президента Гаміда Карзая і члена парляменту. *(„Голос Америки“)*

Глава Скотленд-Ярду Пол Стівенсон зрезиґнував

ЛОНДОН. — Скандал навколо британського таблоїду „News of the World“ отримав несподіваний розвиток. Глава Скотленд Ярду Пол Стівенсон 18 липня оголосив про свою резиґнацію. Своє рішення він пояснив чутками і звинуваченнями в тому, що лондонська поліція нібито була пов’язана з керівництвом газети. Для Скотленд-Ярду свого часу працював як піяр-консультант колишній зам. головного редактора таблоїду Ніл Воліс. А комісар поліції після перенесеної акції на нозі, як з’ясувалося, відпочивав у приватному санаторії фірми, яка також була пов’язана з Н. Волісом. П. Стівенсон керував Скотленд-Ярдом з 2009 року. *(„День“)*

Іран оновлює ядерні центрифуґи

ТЕГРАН, Іран. — Іран каже, що встановлює новіші та швидші центрифуґи на своїх ядерних об’єктах, щоб пришвидшити процес збагачення урану. У міністерстві закордонних справ Ірану кажуть, що Аґенція ООН з ядерної енергії має можливість наглядати за акцією. Натомість французький уряд назвав це провокацією. Франція разом з низкою інших західних країн побоюється, що іранська ядерна програма спрямована на створення ядерної зброї. Тегеран доводить, що йдеться про „мирний атом“. „Іран розпочинає нову провокацію, оголошуючи про встановлення центрифуґ нового покоління. Це є чітким підтвердженням підозр Міжнародного аґентства атомної енергії МАҐАТЕ та міжнародної спільноти“, – йдеться в заяві Міністерства закордонних справ Франції. Збагачений уран можна використовувати і для мирних цілей, зокрема для потреб енерґетики, і для створення атомної бомби. Втім, іранський уряд не надав деталей щодо того, де саме встановлять новіші центрифуґи, а також не розголосив подробиць про технічні характеристики механізмів. Дипломатичні зусилля задля владнання суперечки навколо іранської ядерної програми призупинилися після того, як минулого грудня переговори між Іраном та Заходом зайшли у глухий кут. Минулого місяця Велика Британія звинуватила Іран у випробовуваннях ракет, здатних нести ядерні боєголовки, що суперечить резолюції ООН. *(Бі-Бі-Сі)*

У Сербії заарештували колишнього провідника хорватських сербів Г. Хаджича

БЕЛГРАД, Сербія. — Влада Сербії 20 липня повідомила про арешт колишнього Президента Республіки Сербська Країна Горана Хаджича, якого Гаазький трибунал звинувачує у військових злочинах. Подробиці затримання поки не повідомляються. Нагадаємо, наприкінці травня в Сербії заарештували екс-командувача армією боснійських сербів Ратка Младича, який переховувався від міжнародного правосуддя з 1996 року. Тоді Міністерство закордонних справ Франції заявило, що, незважаючи на його затримання і передання в Гааґу, Сербія не зможе вступити до Евросоюзу до арешту колишнього провідника хорватських сербів Г. Хаджича, якого звинувачують у військових злочинах на території Хорватії в 1991-1995 роках. *(„Кореспондент“)*

Голод у Сомалі

ЖЕНЕВА. — Організація об’єднаних націй 20 липня офіційно оголосила про голод у низці районів Сомалі, що виник через посуху, яку називають найбільш спустошливою за останні 50 років. У Сомалі вже був голод у 1992 році. За даними ООН, попри допомогу, яку надають міжнародні організації, ситуація в країні стрімко погіршується. Втім, для того щоб благодійні організації змогли продовжити надання допомоги, їм потрібні ґарантії безпеки від збройних угруповань в Сомалі. У 2009 році пов’язане з Аль-Кайдою угруповання „Аль-Шабаб“ заборонило діяльність чужоземних гуманітарних організацій на підконтрольних їй територіях в центрі та на півдні Сомалі. Але нещодавно бойовики усе ж дозволили обмежений доступ вантажів. Загалом, від посухи у Східній Африці потерпає близько 10 млн. осіб. *(Бі-Бі-Сі)*

Б. Обама погодився на компроміс з Конґресом

ВАШІНҐТОН. — Уряд США 19 липня погодився піти на компроміс з Конґресом і прийняти жорсткий плян зменшення бюджетних витрат в обмін на підвищення межі держборгу.

За підсумками 2011 року фінансового року бюджетний дефіцит США, згідно з прогнозами, становитиме близько 1.5 трлн. дол. 16 травня США подолали чергову межу держборгу, визначену Конґресом минулого року в 14.3 трлн. дол. Тепер уряд має декілька тижнів, щоб уникнути дефолту, який може статися вже після 2 серпня, якщо Конґрес не проголосує за підвищення рівня межі. Білий Дім пропонує підвищити цю межу на 2.4 трлн. дол.

Члени Конґресу, переважно республіканці, відмовляються розглядати питання про підвищення межі, заявляючи, що уряд повинен представити одночасно і плян зниження витрат на держуправління. Уряд заявляє про готовність знижувати витрати, проте наполягає на необхідності скасування податкових пільг і підвищення податків для багатих американців і найбільших компаній. Республіканці, які традиційно користуються підтримкою великого підприємництва, налаштовані категорично проти цього. Вони вимагають значного зменшення витрат на соціяльну сферу.

Президент Б. Обама заявив, що представники демократів і республіканців негайно почнуть вироблення конкретних положень компромісного пляну заходів, що включають зменшення витрат, зміни в системі соціяльного страхування, безкоштовної медичної допомоги.

Межа держборгу – унікальне визначення, яке існує лише в США. Вперше американський Конґрес визначив максимальний рівень боргу в 1917 році і відтоді постійно підвищував його. З початку 2000-их років робити це доводилося частіше, і за цей період він піднімався 10 разів.

За останні десять років пускати в дію друкарський верстат США доводилося через дорогі війни в Іраку і Афганістані і програми допомоги „молодим демократіям“, що настали після них, а також через світову фінансову кризу 2008-2009 років. Якщо більш як 30 років тому розмір держборгу оцінювався в 908 млрд. дол., то з початку 1980-их років він почав рости стрімкими темпами і вже в 1982 році становив 1 трлн. дол., а 1996 року досяг рівня в 5 трлн. дол. Позначки 10 трлн. держборг досяг в 2008 році, коли через рецесію істотно знизився обсяг стягуваних податків, а урядові довелося витрачати великі гроші на соціяльні програми й боротьбу з безробіттям. (УНІАН)

ТОЧКА ЗОРУ

Хто на Заході підтримує В. Януковича?

Тарас Кузьо

До західніх апологетів команди Віктора Януковича можна зарахувати Адріяна Каратницького, Брюса Джексона, Американський інститут України (АІУ) та групу соціялістів Европейського Парляменту (принаймні до того часу, як її керівника було звинувачено в корупції). Усі вони разом узяті чинять дуже незначний вплив на західніх політиків і такі міжнародні організації, як, наприклад, Европейський союз та Рада Европи.

Найплодовитішим є А. Каратницький, екс-президент міжнародної організації „Freedom House" та керівник мережі „Orange Circle", створеної 2005 року на підтримку Президента Віктора Ющенка. Нині політичні уподобання А. Каратницького змінились. Протягом останніх 15 місяців він опублікував 11 статтей на користь чинної української влади.

Б. Джексон ніколи не пише статтей для преси, а АІУ очолюють дискредитовані особи (зокрема, Джеймс Джатрас, який захищав колишнього президента Сербії Слободана Милошевича в Гаазі) і його інтелектуальний продукт є вторинним. Отож А. Каратницький є найактивнішим та найкраще інтелектуально підготовленим апологетом В. Януковича на Заході. Тому, щоб спростувати його арґументи, їх необхідно добре проаналізувати.

Після того, як А. Каратницький залишив посаду директора „Freedom House", він став консультантом російського олігарха Володимира Ґусінського. Дехто у Вашінґтоні припускає, що ще одним його „клієнтом" може бути український міністер енерґетики Юрій Бойко.

А. Каратницький контактував з членами Підприємницької ради „США – Україна", пропонуючи їм „відчинити двері" в Києві, якщо „виникнуть проблеми". Це можна схарактеризувати як лобізм, що для Заходу є нормальним явищем; водночас більшости проблем, характерних для теперішньої України, немає в демократіях Европи та Північної Америки. А. Каратницький таким чином намагається отримати фінансову вигоду від своєї ролі посередника в корумпованій системі України.

Усі основні припущення, висловлені А. Каратницьким, хоч і були добре обґрунтовані, виявилися хибними. Вони стосувалися того, що Сергій Тігіпко стане прем'єр-міністром, що до уряду ввійдуть високоосвічені та професійні реформатори, а команду В Януковича складуть реформатори та „ретрогради".

А. Каратницький двічі робив неправильну прогнозу щодо утворення широкої коаліції, а також заявляв про близьку відставку міністра освіти Дмитра Табачника. Будучи українцем з діяспори, екс-президент „Freedom House" турбувався присутністю Д. Табачника в уряді, тому його джерела в Києві постійно переконували, що скандального міністра незабаром усунуть.

Твердження про те, що В. Янукович „змінився" і вже „нормально сприймає компромісний характер політичного плюралізму" та прихильно ставиться до демократичного устрою, дуже легко спростувати на фактах 15 місяців президентства В. Януковича.

А. Каратницький побачив зміни у позірному застосуванні про-

(Закінчення на стор. 14)

КОМЕНТАР З ПРИВОДУ

Розгул вельможного хамства

Інтернет-видання „Українська правда" 13 липня оприлюднила відеорепортаж журналістки Ганни Грабарської з громадського партнерства „Новий громадянин", яка була вражена поведінкою Віктора Януковича-молодшого – народного депутата і сина Президента України, котрий серед білого дня п'яним не міг знайти дорогу додому 12 липня на вулиці Кропивницького, що в самому центрі Києва, біля Бесарабки.

Хитаючись, ледь пересуваючи ноги, В. Янукович з брудною лайкою намагався знайти двері свого будинку. Він по черзі заходив у двері різних будинків, падаючи на стіни, аж доки з допомогою приятелів не знайшов свої двері. Цього дня народний депутат за розкладом мав працювати „в комітетах і фракціях".

Сам Президент у поведінці свого сина не бачить нічого негарного. „Я вас запевняю, що мені не соромно за моїх дітей і онуків. Я хочу, щоб ваші діти були не гірші, ніж мої", – сказав він, звертаючись до журналістів на прес-конференції 8 липня, за чотири дні до пригоди з сином.

На жаль, п'яна прогулянка В. Януковича не була винятком у поведінці синків сучасних можновладців, котрі невідомими шляхами набули великі гроші, але не вихованість. У попередньому числі „Свободи" було вміщено повідомлення про депутата Луганської міської ради Романа Ландіка, який 10 липня жорстоко побив дівчину в луганському ресторані „Бакара" і втік з України до Росії в чужому авті.

Як і у випадку з В. Януковичем, подія була зфільмована і оприлюднена в інтернеті. Після цього міністер внутрішніх справ України Анатолій Могильов був змушений просити свого колеґу в Росії міністра внутрішніх справ Рашида Нурґалієва розшукати Р. Ландіка. Його затримали в одному з ресторанів міста Краснодара.

В Одесі 7 липня син голови Апеляційного суду Києва Антона Чернушенка, колишній депутат Одеської обласної ради 24-річний Дмитро Чернушенко влаштував бійку в нічному клюбі. Про це повідомила „Українська правда". Він і його подруга, яка представилася суддею з Києва, будучи напідпитку, не підкорилися вимогам служби безпеки пройти перевірку на металодетекторі, обов'язкову для всіх відвідувачів.

Д. Чернушенко бив усіх, хто потрапляв під руку, а потім почав битися з охоронцем. Його підтримала і супутниця. Д. Чернушенко заявив міліції, що він – співробітник Верховної Ради, а його тато – суддя в Києві. Після такої заяви в оперативні зведення міліції, за словами голови прес-служби обласного управління внутрішніх справ Тетяни Хмельницької, нічний скандал не потрапив. Але знову – відеорепортаж про цю пригоду з'явився в інтернеті.

П'яний Віктор Янукович шукає своє помешкання в Києві.
Фото: „Українська правда"

Журналіст Костянтин Усов оприлюднив в інтернеті матеріяли про сина народного депутата від Партії Реґіонів і керівника „Укравтодору" Володимира Демішкана – Сергія Демішкана, який в кінці 2002 року познайомився з 62-річним Василем Кривозубом, котрий володів авіокомпанією „Крунк": літаки, гелікоптери, вантажні повітряні перевезення міждержавного рівня. В січні 2005 року їхнє знайомство перейшло у спільну комерційну діяльність. С. Демішкан брав у В. Кривозуба літаки в оренду і передавав своїм партнерам для перевезення вантажів.

Після 10 місяців співпраці у партнерів стався конфлікт, оскільки С. Демішкан не платив за переданий йому літак Ан-26 і став боржником партнера.

15 вересня 2007 року С. Демішкан запросив до себе свого кума, колишнього працівника міліції Сергія Левченка і Олександра Курдіна з Донбасу. Разом викрали В. Кривозуба 19 листопада 2007 року і доставили до заміського будинку в Баришівці, де прикули до ліжка кайданками, змусили зателефонувати доньці Еліні Зайченко та повідомити, що він вдома не ночуватиме. Вимогою було подарування літака. В. Кривозуб вночі спромігся скористатися телефоном і сповістити доньку про викрадення. Після цього змовники прив'язали до потерпілого тягар й скинули його з мосту в озеро. За свідченнями дочки злочин було розкрито, всі троє були затримані і дали зізнання одразу. Труп підприємця з ознаками катування і чавунним вантажем на спині підняли з озера, а С. Демішкана, на якого чекало мінімум 10 років ув'язнення, суддя Апеляційного суду Києва Ірина Григор'єва прямо в залі засідань відпустила на волю – під підписку про невиїзд. Її рішення підтвердив Вищий суд у кримінальних і цивільних справах, який очолює народний депутат від Партії Реґіонів Леонід Фесенко. У правоохоронців – безсилий гнів.

В Україні спостерігається розгул злочинности і хамства (в цьому коментарі наведено лише окремі випадки – варто пригадати бодай злочин колишнього народного депутата Віктора Лозинського) серед тих, хто мав би сам служити за приклад чемности й інших за собою вести.

Причина цього – прихід до влади людей, які збагатилися не власною працею і до важелів управління прийшли не з волі виборців. Не маючи чітких моральних засад, вони й дітям своїм не спромоглися прищепити засади етики і моралі. Лихо починається з Президента, який ставить іншим за взірець витівки свого сина, теж народного депутата.

Левко Хмельковський

На Прикарпатті вбито відомого мольфара М. Нечая

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – 18 липня міліція затримала у селі Буковець Верховинського району Івано-Франківської області убивцю відомого карпатського мольфара (чарівника) і цілителя Михайла Нечая. Ним виявився психічно хворий чоловік 1968 року народження. Для затримання убивці були задіяні більше 100 правоохоронців, які упродовж дня прочісували місцеву територію.

М. Нечай був зарізаний 15 липня вранці у своїй квартирі у Верхньому Ясеновому. Йому йшов 82 рік.

М. Нечай вважався білим (сонячним) магом. Він розповідав, що є в Карпатах чорні (місячні) маги, які ведуть з „білими" постійну боротьбу. За його словами, вже у

Цілитель Михайло Нечай.

вісім років він відчував у собі чудодійну силу і вмів зупиняти кров.

М. Нечай став відомим в Україні після того, як 1989 року на першому фестивалі „Червона рута" у Чернівцях отримав запрошення забезпечувати гарну погоду на святі.

До М. Нечая їздив режисер Сергій Параджанов перед зйомками свого знаменитого фільму „Тіні забутих предків", щоб мольфар розповів про самобутність Гуцульщини і життя гуцулів. Актора Івана Миколайчука М. Нечай вчив грати на дримбі. Він сам виготовляв дримби.

В березні 2010 року М. Нечай отримав звання Заслуженого працівника культури за 40-річну працю на посаді керівника аматорського ансамблю дримбарів „Струни Черемошу". *(УНІАН)*

В. Янукович хоче сподобатися діяспорі

22 червня Кабінет міністрів України виділив 4 млн. грн. (500 тис. дол.) на спорудження у Вашінґтоні пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні. Ще у жовтні 2006 року Конґрес США дозволив українському урядові спорудити на федеральній землі Округу Колюмбія меморіял для вшанування пам'яті жертв цього Голодомору. Українська громада США під проводом Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) та його вашінґтонського бюра, Української Національної Інформаційної Служби намагалася досягти цього дозволу більше п'яти років. Згідно з американським законодавством, Україна має збудувати пам'ятник до вересня 2012 року. З грудня 2009 року Міністерство культури і туризму України провело конкурс і визначило п'ять найкращих проєктів. Остаточно переможця буде визначено після консультацій з американською стороною (згідно наказу Міністерства культури і туризму України ч. 892 від 20 жовтня 2009 року).

Проте після обрання Президентом України Віктора Януковича тема Голодомору стала для уряду небажаною. В день інавґурації В. Януковича інтернет-сторінка, присвячена Голодоморові, зникла з електронного джерела інформації Президента України. Сам Президент зробив кілька привселюдних заяв про те, що Голодомор 1932-1933 років не був геноцидом – організованою акцією з метою фізичного знищення українського селянства, а пояснювався неврожаєм. В. Янукович дослівно повторив арґументацію Росії про те, що голод був не лише в Україні, але і в інших республіках колишнього СРСР, і тому його не можна називати геноцидом українського народу.

Ці дії легко пояснювалися бажанням нового провідника держави прислужитися Москві, а також спробою загальмувати ініціятиву свого попередника Віктора Ющенка, який, властне, і отримав згоду Конґресу США на появу українського меморіялу у Вашінґтоні.

Закордонні українці через свої громадські організації гостро критикували В. Януковича. УККА відмовився з ним зустрічатися під час його візити до США, доки він не змінить свою позицію щодо Голодомору і не звільнить з міністерської посади українофоба Дмитра Табачника.

В. Янукович спершу просто іґнорував критику. Але схоже на те, що йому пояснили, що заокеанські українці є впливовою силою, яка може посприяти у вирішенні багатьох питань. Проте самими запевненнями у своїй прихильности до демократії він нікого не переконав, треба було виявити дії. 14 лютого міністер закордонних справ Костянтин Грищенко у Вашінгтоні, під час спілкування з представниками української громади, заявив, що Україна зробить все необхідне, щоб у Вашінґтоні до 2013 року з'явився меморіял жертв Голодомору. Він навіть відвідав у Вашінґтоні місце майбутнього меморіялу. Тепер з'явилося рішення про виділення грошей на пам'ятник. Вплинуло й те, що світ міг би зауважити непослідовність Укарїни, яка спершу переконувала американських сенаторів у необхідности пам'ятника і раптом відмовилася б від нього.

Чи нове рішення уряду означає, що В. Янукович схильний переглянути свої погляди щодо новітньої історії України, змінити ставлення до методів управління? Зовсім ні. Президент України бере приклад з новоявлених диктаторів – Володимира Путіна в Росії і Олександра Лукашенка в Білорусі. Триває зосередження владних функцій в межах однієї „партії влади", посилюється переслідування опозиції, зростає злочинність, зокрема хабарництво у державних структурах. І усе це – на тлі обіцянок кращого майбутнього при відчутному зубожінні населення.

Минули вже ті часи, коли закордонні українці раділи лише з того, що провідник держави володіє українською мовою і проголошує правильні з її точки зору гасла. Діяспора прагне змін по суті. А В. Янукович нічим щодо цього порадувати не може. Рішення стосовно пам'ятника – це добре. Але навряд чи воно стане чинником, який змінить ставлення діяспори до В. Януковича.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: admin@svoboda-news.com

Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040 Fax: (973) 644-9510 e-mail: adukr@optonline.net

Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: subscription@svoboda-news.com

ЛИПЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

Важке народження авіоліній України

В липні 1923 року було закладено основи служби авіоперевезень України, які тепер успішно здійснює компанія „Аеросвіт", маючи 60 міжнародніх авіоліній, зокрема п'ять трансконтинентальних.

Про такі маштаби в 1923 році українські авіятори могли тільки мріяти. Але вони не тільки мріяли, а й діяли. Того року українське акційне товариство „Укрповітрошлях" уклало угоду з німецькою компанією Клавдіюса Дорньє про продаж шести літаків „Комета". 4 і 24 липня перші літаки прибули, але не до Харкова, тодішньої столиці України, а до Москви, бо цього зажадали кремлівські правителі.

Це був перший прояв недоброзичливого ставлення Росії до розвитку в Україні самостійних авіоперевезень. Росіяни саме налагодили взаємини з компанією Гуґо Юнкерса, купували його літаки для своєї компанії „Добролет" і не хотіли мати в Україні конкурента. Вони заявили про недоконалість куплених Україною „Комет". Тоді з Німеччини прибув летун Г. Цінсмаєр, який у демонстраційних летах перед комісією показав високі якості нових машин. Росіянам довелося поступитися. „Комети" вилетіли до Харкова.

Для контролі за виконанням замовлення до Німеччини був відряджений відомий авіоконструктор Іван Касяненко, який пізніше очолив авіослужбу України і був розстріляний разом з двома його братами Євгеном і Григорієм під час сталінських репресій.

Восени 1923 року до Москви прилетіли ще чотири „Комети", поява яких викликала новий конфлікт. Виявилося, що одна з машин була пофарбована у синьо-жовтий колір, тобто „петлюрівський", як заявили у Москві. Німці пояснили, що таким було побажання українського замовника, але літак усе ж перефарбували у блакить.

Нові літаки (їм дали назви „Україна", „Харківський металіст", „Червоний хемік", „Харківський пролетар", „Донець-залізничник" і „Зовнішторг") розпочали реґулярні лети на лінії Харків-Полтава-Київ (двічі на день) і після тривалих зволікань з дозволом Москви на лінії Харків-Єлисаветград-Одеса (один раз на день). Водночас українці почали готувати виробничу базу для технічного обслуговування літаків. Для цього вирішили оновити авіяційний завод „Анатра" в Одесі, який був серед найпотужніших до 1917 року, а за влади більшовиків занепав. Однак, Москва не забарилася з рішучою забороною такою реконструкції.

В Україні бракувало досвідчених летунів і механіків. Найпростіше було б запросити фахівців з Німеччини, але проти цього проєкту повстало у Москві Державне політичне управління (попередник КҐБ): спеціялісти з імперіялістичних держав не можуть працювати на радянських авіолініях. Лише після багатьох клопотань і заборон усе нових кандидатів було дозволено найняти двох летунів і двох механіків.

Маючи шість літаків, українські авіоперевізники плянували дальший розвиток авіоліній. Йшлося про відкриття перевезень з Одеси до Новоросійська, з Севастополя до Ялти і Евпаторії, а також з Харкова через Ростов на Кавказ і до Симферополя. Харківські літаки побували в Маріюполі, Луганську, Бахмуті, Старобельську. Розглядалися також проєкти авіоліній в Сибіру і на півночі Росії. Такі пляни викликали роздратування Москви. На лети до Симферополя дозволу не дали. В самому Криму теж залишилися тільки лінії російського „Добролету". Москва не дозволила відкрити лінію Одеса-Константинопіль спільно з німецьким концерном „Аеролойд".

У першу навіґацію 1924 року „Укрповітрошлях" виконав 93 лети з Харкова до Києва і Одеси, перевіз 280 пасажирів (ще 480 осіб – в летах-прогулянках по колу над містами), багато вантажів, але у 1929 році був об'єднаний з „Добролетом" у Цивільну повітряну фльоту СРСР.

Л. Хм.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Нелегке повернення до правди

За логікою українофобів та „хохлів-безбатченків", я мав би люто ненавидіти все, що пов'язане з національними визвольними змаганнями. Адже мій дідусь, вже нині покійний, Терентій Пустовійт воював під час Другої світової війни у складі Радянської армії. І хоч до Берліна він не дійшов, але бойових нагород, щедро скроплених молодою українською кров'ю, заслужив чимало.

Саме з цієї причини він мусів би мати ворожу настанову до тих, хто йшов у бій не з фанатичними вигуками „За Родіну! За Сталіна!", а хто, побожно схиливши голову, перед боєм ще раз присягав собі і товаришам „Один Бог – одна Україна!".

Саме від діда, офіцера Радянської армії, підхопив я перші лекції того, що називається любов'ю до своєї Вітчизни, свого народу. Вочевидь, що це не були розповіді про героїв Української Повстанської Армії чи петлюрівських відчайдух. Але рідне слово з дідових вуст, свіжоскошена трава на прибережному лузі, оповідки про нелегку сирітську долю, срібний карасик в руці, впійманий на вудку, яку змайстрував для мене дід, склянка запашного квасу, яку він приносив турботливо в літню спеку для улюбленого онука – це й були мої перші студії патріотизму та любови до свого.

А коли так, то чи можу я ненавидіти тих, хто у страшну війну воював за Україну, нехай і під іншим, ніж мій дід, прапором? Я написав переднє слово до книги української письменниці з Канади Лесі Храпливої-Щур „У темряві", котра побачила світ у видавництві журналу „Бористен". У ній зібрані нариси про героїчну боротьбу Української Повстанської Армії.

Для вдумливих та неупереджених читачів на сході України книга може стати правдивим відкриттям. Засобами красного письменства авторка талановито розповідає про нелегку та справді звитяжну долю вірних синів та дочок нашої Вітчизни.

Найважливішим є те, що тема подана не лише професійно, а, я б сказав, з християнською настановою. Після прочитання бодай дрібка моїх земляків буде вкладати зовсім інший смисл в те, чим лякають їх проросійські політики.

Фідель Сухоніс,
шеф-редактор журналу „Бористен", Дніпропетровськ

Шукаємо слід славетного земляка

Іван Борковський (зліва) і ляборант Фіґура в Празі у 1921 році.

Іван Борковський у 1921 році

Я досліджую життя і наукову долю Івана Борковського з села Чортовець Городенківського району Івано-Франківської области, ректора Українського Вільного Університету в Празі, вченого археолога, першовідкривача „Празької археологічної культури".

Я познайомився з його родичкою Ярославою Гаюк-Салик, про яку писала „Свобода". Тепер розшукую дочку І. Борковського – Тетяну, яка виїхала з Праги в 1950-их роках через Відень до Канади. Маю фотографію, де вона з батьком у Празі. Можливо, через газету хтось зголоситься. Знаю, що у Чикаґо проживає родина сестри І. Борковського Софії Борковської-Кічеровської.

У селі Чортовець ми з друзями заснували музей І. Борковського. Шукаємо для музею матеріяли, де є згадки про Борковських.

Висилаю світлину І. Борковського і ляборанта Фіґури, з яким він працював спільно в керамічний лябораторії в Празі. Можливо, хтось з читачів щось знає про Фіґуру? Чи він не той Степан Фіґура, що був командиром Волівської Січі і загинув у березні 1939 року одночасно з Михайлом Колодзінським – начальником штабу Карпатської Січі, уродженцем села Поточище Городенківського району?

Моя адреса: Ярослав Левкун, вул. Богуна, 11, Городенка, Івано-Франківська область, 78100 Ukraine. Електронна пошта: vp_gor@i.ua.

Ярослав Левкун,
Городенка,
Івано-Франківська область

Що означає пам'ятник на Бесарабці?

Обернувшись до Бесарабського базару в Києві, прямує рівним базарним кроком підтриманий ззаду цементовою підпорою Володимир Ульянов (Ленін).

На пам'ятнику розміщено один з його „глибоко думних і філософічних" висловів про те, що вільна Україна може існувати тільки в співдії українського пролетаріяту з російським, а інакше про вільну Україну „не може бути й мови". Все це вражає своєю розумовою убогістю, інтелектуальним „пролетаризмом".

Намір створити „пролетарську" державу був виразно антилюдським і антинародним. Революція являє собою прискорений процес еволюції, коли потреба поліпшення долі людей доходить до крайніх меж, які нібито мають сподівано поліпшити народну долю.

Логічно беручи, пролетарі латинською мовою – незалежні), якщо і повстають проти влади, мають мету перестати бути злиденними, жити в достатку, а пролетарська держава, як така, не повинна взагалі існувати.

Росія вже в той час „пролетаризувала" Україну століттями, В. Ленін тут нічого не допоміг. Тепер, коли є можливість побудувати справді демократичну державу, навіть кам'яний „вождь пролетаріяту" в Києві стає перешкодою.

Василь Рождественський,
Вудгевен, Мишиґен

Державна українська мова єдина – від Ужгороду до Луганська

У „Свободі" 1 липня була вміщена стаття Романа Сольчаника „Питання, яке зріє 20 років". Це питання є типово українське. Минає 20 років незалежної України, а депутати Верховної Ради розмовляють не державною українською мовою, а російською. Уже 15 років діє Конституція України, яка каже, що державною мовою є українська мова. Кожний державний урядовець мусить знати державну мову України. Якщо ж урядовець не знає державної української мови, то він (чи вона) не можуть працювати в парляменті.

У тій же статті написано, що у школах Києва учать дітей російською мовою. Де знайти державу, яка навчає своїх громадян чужинською мовою за державні гроші? А хто ж винний? Це – загальне недбальство українського громадянства і уряду, який не дотримуються конституції. Ніхто не може бути вищим у державі, незалежно від того, чи він росіянин, чи українець. Конституція єдина для всіх людей. Якщо якийсь росіянин за 20 років не може вивчити українську мову, то він не повинен бути народним депутатом України.

Так само і з школами. Всі предмети треба викладати українською мовою, від Ужгороду до Луганська. Українські податки не можна вживати на навчання росіян чи інших чужинців. Яку користь буде мати українська держава з тих чужинців, які не володіють державною мовою?

Якщо ж тим чужинцям подобається російська чи якась інша мова, то нехай їдуть туди, де ця мова поширена і офіційно вживається.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Дар жертвам японської трагедії

Учасники зустрічі (зліва): Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока, Томоко Торі, Уляна Мазуркевич, Борис Павлюк.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – На сходинах Громадського комітету з відзначення 25-ліття Чорнобильської катастрофи, які відбулися 26 травня в приміщенні Української Католицької Архиєпархії, голова комітету Уляна Мазуркевич вручила чек на 1,500 дол. Томоко Торі – виконавчому директорові і президентові Фундації „Злагода для миру". Ці гроші були зібрані під час концерту на вшанування пам'яті жертв Чорнобильської трагедії.

На сходинах були присутні Митрополит-Архиєпископ Стефан Сорока і президент Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ) Борис Павлюк, який подарував Т. Торі пропам'ятну книжку про УОКЦ, видану з нагоди 30-ліття центру.

У солідарності з японською громадою після аварії на ядерній електростанції у Фукушімі, яка сталася в березні, Громадський комітет з представників 35 громадських організацій Філядельфії 26 квітня вирішив зібрати датки на допомогу жертвам японської аварії.

На зустрічі Т. Торі висловила подяку українській громаді і запевнила, що гроші, зібрані на концерті, будуть використані на безпосередню допомогу жертвам аварії у Фукушімі. Вона нагадала, що Гірошімська міжнародна рада здоров'я, створена після Другої світової війни, 25 років тому була першою організацією, яка вислала своїх спеціялістів в Чорнобиль після аварії на атомній електростанції в Україні.

Уляна Мазуркевич

Засновано Меморіяльний фонд ім. Левка і Марійки Бабіїв

ЕДМОНТОН, Канада. – 8 липня в Канадському Інституті Українських Студій (КІУС) засновано Меморіяльний фонд ім. Левка і Марійки Бабіїв внеском у 50 тис. дол. від Марка й Романа Бабіїв та Наді Ґоґусь (з родини Бабій) у пам'ять про їхніх батьків Л. і М. Бабіїв.

Фонд буде підтримувати програми й дотації, спрямовані на вивчення української історії XX ст., насамперед історії України під час Другої світової війни.

Л. Бабій народився 16 лютого 1927 року в селі Вівся Бережанського повіту на Тернопіллі. Освіту здобув у Бережанах і Ріміні, Італія. У 1944 році вступив до дивізії „Галичина", згодом 1-ої Дивізії Української Національної Армії (УД УНА). Прибув до Торонто в 1952 році.

М. Бабій (з родини Малинович) народилася 26 жовтня 1928 року у Вестоні, Онтаріо. Працювала секретаркою, любила малювати пейзажі. Одружилися Бабії в 1958 році і виростили трьох дітей.

Разом із дружиною Л. Бабій заснував комерційну будівельну фірму „Jessmar Developments Ltd.", був головою Крайової управи Братства колишніх вояків 1-ої УД УНА Канади від 1986 року і до смерти. Очолював видавничий комітет книги „Бережанська земля", том 2 (1998).

Головна управа Братства у 1989 році нагородила його „Золотим Хрестом", Конґрес Українців Канади у 1995 році – Шевченківською медалею, а Бережанська міська рада у 2004 році – грамотою Почесного громадянина міста Бережани.

Л. і М. Бабії були активними парафіянами Української католицької катедри св. Йосафата.

Св. п. Левко і Марійка Бабії.

М. Бабій відійшла у вічність 12 травня 2008 року, а Л. Бабій – 9 січня 2010 року.

Усі співзасновники фонду ім. Л. і М. Бабіїв , переконані, що виконують волю своїх батьків, які прагнули зберегти українську спадщину та розповісти нащадкам про унікальний досвід свого покоління.

КІУС

Відкрито 29-ий сезон в Ґражді

ГАНТЕР, Ню-Йорк. – 9 липня в Ґражді відбулося відкриття 29-го сезону в Центрі української культури. Камерний вокальний ансамбль хору „Думка" з Ню-Йорку виконав твори Кирила Стеценка, Миколи Леонтовича, Артема Веделя, Філарета Колесси, Анатолія Кос-Анатольського, Євгена Козака, Андрія Гнатишина, Андрія Кушніренка та Ігоря Соневицького – засновника Центру української культури.

Солістами були Святослава Качарай, Рональд Літепло, Олег Кукіль, Андрій Ґавданович і Борис Кекіш. Концертмайстер – Лариса Гутникевич.

Дириґент Володимир Сивохіп приїхав перший раз до Америки зі Львова, щоб взяти участь у цьому концерті.

В. Сивохіп – відомий музикознавець, директор Львівської філармонії, засновник фестивалю „Контрасти" і дириґент професійного хору „Ґлорія". Він висловив захоплення Гантером і вдоволення рівнем співаків і виконання творів.

У вечорі брав участь президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай. Зоряний вечір сприяв гарному настроєві учасників відкриття сезону в Гантері

Зірка Воронка

Дириґент Володимир Сивохіп і камерний вокальний ансамбль хору „Думка" з Ню- Йорку. *Фото: Ганя Кріль*

Президент СКУ Євген Чолій відвідав українців Румунії, Угорщини і Чехії

Євген Чолій (зліва) та Віктор Райчинець біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Празі.

Євген Чолій з учасниками громадської зустрічі в Букарешті.

БУКАРЕШТ. – 27-28 червня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій здійснив подорож до Румунії, де проживає 62 тис. українців. 27 червня він зустрівся з депутатом парляменту і головою Союзу українців Румунії (СУР) Стефаном Бучутою, з його радником Мирославом Петрецьким та інспектором Міністерства освіти, молоді та спорту Ельвірою Кодрі.

У ході зустрічі було обговорено різні сторони місцевого українського громадського життя та діяльність Координаційної ради українських громад у Румунії.

У цей же день Є. Чолій під час зустрічі з українцями, яку провадили голова Букарештського відділу СУР Ярослава Колотило та С. Бучута, виступив з доповіддю про діяльність СКУ.

28 червня президент СКУ побував у новому, нещодавно придбаному приміщенні СУР, в якому розміщується його центральне бюро і редакції видань „Наш голос", „Вільне слово", „Дзвоник для дітей" та „Український вісник".

Є. Чолій мав зустрічі з віце-прем'єрміністром Румунії Марком Бела, віце-президентом Палати депутатів Адріаном Настаси та сенаторами українського походження Джорджем Марку і Трифоном Білокуренком. Під час цих зустрічей президент СКУ звернув увагу на сучасні події в Україні та заохотив румунських високопосадовців сприяти процесові евроінтеґрації України як на урядовому рівні, так і на рівні зв'язків з українським населенням.

Є. Чолій також побував на сесії Палати депутатів, яку С. Бучута офіційно поінформував про мету і програму перебування президента СКУ в Румунії.

Наступна зустріч відбулась у Міністерстві освіти, молоді і спорту з директором Державного секретаріяту Неґі Ева. Було обговорено важливість підтримки національних меншин та їхніх шкіл.

Свою візиту президент СКУ завершив зустріччю з Послом України в Румунії Маркіяном Куликом, під час якої було обговорено особливості місцевого українського громадського життя та питання, пов'язані з майбутнім V Всесвітнім форумом українців та річними зборами СКУ в Києві.

* * *

БУДАПЕШТ. – 28 червня-1 липня президент СКУ Євген Чолій здійснив подорож до Угорщини, де ближче ознайомився з життям восьмитисячної української громади та представив голові парляменту, речникам владних структур та органів місцевого самоврядування Угорщини низку важливих для українців питань.

Візиту Є. Чолія та його супровід в Угорщині забезпечило Товариство української культури в Угорщині на чолі з його головою Ярославою Гортяні, яка одночасно очолює Европейський конґрес українців та Державний орган самоврядування українців Угорщини.

Разом з Є. Чолієм та Я. Гортяні в заходах, що відбулися в ці дні, взяли участь заступник голови Товариства Юрій Кравченко та екзекутивний секретар Роман Ріжко.

28 червня Є. Чолій мав зустріч з Я. Гортяні, яка поінформувала про успіхи та майбутні пляни праці Товариства української культури в Угорщині, а також про вибори до Державного органу самоврядування українців Угорщини, які відбулися в січні цього року.

29 червня Є. Чолій узяв участь у покладенні вінків до монумента жертвам Голодомору, до пам'ятника Тарасові Шевченкові та до меморіяльної таблиці „Русалки Дністрової".

У наступні дні президент СКУ побував у Парляменті Угорщини, де мав офіційні зустрічі з головою парляменту Ласло Кювером і з віце-прем'єр-міністром Угорщини Жолтом Шем'єном. Він також зустрівся з Державним секретарем з питань меншин та неурядових відносин Чабою Латорцої та заступником посадника Будапешту Міклошем Чомошем.

Є. Чолій ознайомив їх з діяльністю СКУ та представив ряд важливих для української спільноти справ. Він подякував за одностайне прийняття у 2003 році Парляментом Угорщини резолюції про визнання Голодомору в Україні геноцидом українського народу та за встановлення в Угорщині пам'ятників жертвам Голодомору і комунізму.

1 липня президент СКУ мав зустріч з Послом України в Угорщині Юрієм Мушкою, під час якої обговорив справи, що стосуються розвитку місцевого українського громадського життя та сучасних подій в Україні.

29 червня президент СКУ відвідав місто Чомор і зустрівся з президентом фундації „Gloria Victis" Шандором Матяшем та разом з жителями міста взяв участь у вшануванні жертв комунізму, поклавши вінок до монумента жертвам Голодомору та запаливши свічки біля монумента всіх жертв комунізму.

Є. Чолій виступив з промовою про страждання українців під час комуністичного режиму та пропаґування символіки комуністичного режиму в сучасній Україні.

30 червня президент СКУ відвідав історичне Тихонське абатство, де зустрівся з головним настоятелем о. Рігардом Корзенським та

(Закінчення на стор. 15)

Біля пам'ятника Тарасові Шевченкові у Будапешті (зліва: Євген Герасимович, Ігор Шипайло, Ярослава Гортяні та Євген Чолій.

Біля пам'ятника королеві Андрашеві І та королеві Анастасії в Будапешті (зліва): о. Рігард Корзенський, Ярослава Гортяні та Євген Чолій.

Ярослава Гортяні та Євген Чолій в Будапешті біля пам'ятника жертвам Голодомору.

Закладено основи нової Української католицької церкви св. Івана Хрестителя

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. — Парафіяни Української католицької церкви св. Івана Хрестителя 26 червня, в день празника своєї парафії, святкували закладення основ своєї нової церкви.

Після Служби Божої відправленої о год. 11:00 перед полуднем, священики та вірні перейшли з тимчасової церкви, що міститься в Українському американському культурному центрі Ню-Джерзі, на площу будови майбутньої церкви, архітектором якої є Тарас Добуш.

Чин посвячення довершили парох о. митрофорний протопресвітер Роман Мірчук, о. ігумен Лев Ґолдейд, ЧСВВ, з Ґлен-Кову, Ню-Йорк, і о. Тарас Свірчук, ЧНІ, з Нюарку, Ню-Джерзі. На місці майбутньої церкви, будівля котрої розпочнеться у вересні, встановлено хрест золотого кольору.

У своєму слові під час церемонії посвячення о. Р. Мірчук наголосив, що „завдяки відданості наших парафіян наша мрія стане дійсністю“.

Дітей парафії запрошено перекинути перші лопати землі на місці будови, чим підкреслено світлу майбутність цієї 220-членної парафії.

Після закінчення церемонії закладення основ нової церкви парафіяни у головній залі центру мали святковий полуденок, присвячений двом окремим і важливим подіям – 90-річчю заснування парафії св. Івана Хрестителя у Випані та 35-річчю священичого рукоположення їхнього пароха о. Р. Мірчука.

Мистецьку програму своєю участю звеличали піяністка Ляриса Крупа-Слободяник, танцювальний ансамбль „Іскра“ під керівництвом Андрія Цибика, церковний хор під батутою дякині Оксани Телепко, діти-деклематори Андрій Стельмах, Катруся Телепко, Діяна та Олесь Ярошаки, були показані відеофільми про історію парафії та священичу діяльність о. пароха. Велика кількість священиків з сусідніх українських та американських парафій та численна участь парафіян звеличали святкування.

* * *

Серед інших новин у парафіяльному бюлетені від 3 липня подано нових осіб довір’я та членів комітету парафії. Д-р Роксоляна Лещук і Тарас Сохан були назначені особами довір’я на місце Ореста Куцини та Ігоря Лодзюка, котрі відійшли після довголітньої та відданої праці для парафії. Членами Парафіяльної ради є – Василь Гавриш, Олесь Данилюк, Андрій Лисяк, Ольга Марин, Ярослава Мулик і Марта Попович. Членами Будівельного комітету є – Ігор Мандич, Ричард Артурі, Мирон Биц, О. Куцина і С. Парфенюк.

Українська католицька церква св. Івана Хрестителя знаходиться при 60 N. Jefferson Road, Whippany, N.J.; 07981, тел.: (973) 887-3616 .

Чин посвячення довершують (зліва): о. Тарас Свірчук, о. Роман Мірчук та о. Лев Ґолдейд. Фото: Рома Ґадзевич

Парафіяни несуть хрест на місце будови майбутньої церкви.

Під час закладення основ нової Української католицької церкви св. Івана Хрестителя.

Діти парафії перекинули перші лопати землі на місці будови.

Вкопування хреста на місці майбутньої церкви.

Подумайте про Ваше завтра
вже сьогодні!
Відкрийте рахунок ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.
3.15% APY*
Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. долярів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.
ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251
КЕРГОНКСОН:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636
ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097
АСТОРІЯ:
32-01 31st
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458
ЛІНДИНГИРСТ:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989
ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfrelianceny.org
ІНТЕРНЕТ:
www.selfrelianceny.org
Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно:
1-888-SELFREL
Your savings federally insured to at least $250,000 and backed by the full faith and credit of the United States government
NCUA
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency
*APY - Відсотки у річному відношенні. Дивіденда - 3.10% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

На Союзівці відбувся п'ятий Фестиваль української культури

У виконанні танцювального ансамблю „Село" з Манітоби „Гопак" (зліва) і волинський танець. *Фото: Христя Сизоненко*

Скрипаль-віртуоз Василь Попадюк.

Представники Українського Народного Союзу на фестивалі (зліва): Ніна Більчук, Головний секретар Христина Козак, Марія Осціславська, Оксана Станко, другий заступник президента УНСоюзу Євген Осціславський.

Гопак у виконанні Школи танцю ім. Роми Прийми-Богачевської.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

У концертах – а їх було п'ять протягом трьох днів – також брали участь Школа танцю ім. Роми Прийми-Богачевської, яка проводить курси під час літа на Союзівці, танцювальний ансамбль „Село" з Манітоби, ансамбль народної музики „Гармонія" з Клівленду, хор „Дзвін" з Філядельфії, хор „Думка" з Ню-Йорку.

Фестиваль відбувався за спонзорування Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" Ню-Йорк, української авіолінії „АероСвіт" та Української Народної Фундації, добродійної гілки Українського Народного Союзу, під патронатом Посольства України в США.

Свято відкрив Президент УНСоюзу Стефан Качарай, а фестивальні програми вели майстри церемоній Андрій Добрянський з Ню-Йорку і Лариса Баюс з Торонто.

На вечірніх забавах у п'ятницю і суботу грали оркестри „Світанок" з Ню-Йорку і „Клопіт" з Чикаго.

Докладний звіт з фестивалю буде поданий у наступному числі „Свободи".

Вже вдев'яте в Північній Каліфорнії відбулося свято Купала

ВІВЕРВІЛ, Каліфорнія. – Українці Північної Каліфорнії вже вдев'яте зібралися 4 липня на щорічне свято літнього сонцестояння – Купала.

Місцеві українці – родина Олеся і Роман Рітачки і Ольга Перун запросили українців до свого містечка Віверділу в табір на три-чотири дні. 2 липня відбулася цікава гра для дітей „Пошуки скарбів Довбуша", яку придумав Марко Рітачка.

Пізніше всі були зайняті „Козацькими іграми" для дорослих та молодшого покоління. Відзначилася команда Вадима Гелетюка, а з молодших – команда „Акули". Увечорі змагалися з найкращого приготування шашлика.

3 липня декоратори Олена Багатченко, Романа Гриців, Ярослава Мельник, Роман Недільський, Оля Олійник, Р. і О. Рітачки приготували „українського воза" для паради, а діти з художницею Іриною Тягло малювали про свято Купала.

Дійство після святкової вечері відбулося з традиційними Мареною, Купалом (виготовив незмінний Едвард Тишкевич), гойдалкою, хороводами, пусканням віночків на воду, стрибанням через вогонь і навіть пошуками квітки папороті.

Звучали автентичні купальські пісні, збирані в Україні відомим етнографом Леопольдом Ященком, роботи якого завезли до Каліфорнії його вихованці Святослав та Оксана Стуси.

4 липня відбулася традиційна парада головною вулицею Віверділу, і українська група також гарно себе показала. Всі були вбрані в українські строї, співали бадьорих пісень під акомпаніямент Р. Рітачки та Андрія Криштафовича, а танцюристки з Сан-Франциско Ориса Стус, Джуліана Філіпенко, Катруся Рибій, Юстина Гриців, Олеся Тягло, та з Лос-Анжелесу – сестри Олкна і Надя Касперські розважали публіку українськими танцями.

Оля Олійник

Українці на параді у День Незалежности США.

Хоровод „Коло Мареноньки ходили дівоньки".

На День незалежности США українці приїхали святковим возом.

Хто на Заході...

(Закінчення зі стор. 5)

зорих підприємницьких схем і чесних практик „дотримання контрактів", а також у визнанні українськими підприємницькими елітами того, що майбутнє процвітання України напряму залежить від зниження рівня корупції. Жоден з перелічених процесів, однак, не відбувається: призначення на посаду за знайомством та інсайдерські приватизації (як у випадку „Укртелекому") збереглися, жадібність представників еліти не має меж, корпоративне рейдерство донецьких угруповань набирає обертів, а „Transparency International" та інші міжнародні організації заявляють про збільшення масштабів корупції в Україні.

А. Каратницький вважає, що найпозитивнішою ознакою влади В. Януковича є її підхід до економіки. Водночас президент Підприємницької ради „США – Україна" Морґан Віліямс переконаний, що в питаннях сільського господарства, податків та приватизації Україна рухається в неправильному напрямку.

Складні економічні та соціяльні реформи потребують трьох передумов, яких бракує команді В. Януковича: підтримки з боку громадськости, співпраці еліт та їхньої згоди на проведення реформ і спільного бачення майбутнього країни.

А. Каратницький стверджує: „За Януковича знову почалися серйозні процеси приватизації". Чи може він нам показати, де? Щодо корумпованої приватизації „Укртелекому" він заявляє, що „це краще, ніж відсутність приватизації взагалі".

Ще одне його твердження полягає в тому, що результати місцевих виборів 2010 року цілком справедливо відобразили преференції виборців. При цьому він не звертає уваги на міжнародну критику щодо недемократичности цих виборів.

Заяви про свободу української преси також посідають важливе місце в стратегії А. Каратницького щодо захисту нинішньої владної команди. Він пише, що телевізійні „мережі вільні від партійного диктату", однак, це прямо суперечить висновкам моніторинґових організацій і незалежних журналістів.

„Freedom House", наприклад, знизила оцінювання свободи преси в Україні в 2010 році з „вільної" до „частково вільної". Ексрпрезидент компанії вказує на те, що на телевізійні програми запрошують опозиційних політиків, однак, іґнорує той факт, що новини подаються однобічно. Чи була б нормальною для А. Каратницького ситуація, коли б члени Республіканської партії брали участь у програмі Ларі Кінґа на Сі-Ен-Ен, проте новини Сі-Ен-Ен іґнорували їх і описували дії адміністрації Барака Обами лише позитивно? Чи назвав би він це свободою преси?

Ще одне твердження А. Каратницького, з яким важко погодитись, – це його заперечення наявности політичних репресій в теперішній Україні. Порушення кримінальних справ проти керівників так званого Податкового Майдану, переконує він нас, „замало для того, щоб вести мову про маштабні репресії". Тим часом дев'ятеро протестувальників і досі перебувають у в'язниці за сміховинними звинуваченнями у пошкодженні бруківки Майдану Незалежности.

Якщо додати до цього націоналістів, ув'язнених за обезголовлення монумента Йосифові Сталіну, та 12 членів колишнього уряду Юлії Тимошенко, вийде, що нині Україна має приблизно таку саму кількість політичних в'язнів, що й Білорусь. Тільки живучи в уявному світі, можна повірити в те, що лише один з 14 українських урядів був корумпованим.

А. Каратницький також стверджує, що українське законодавство приводять у відповідність до европейських норм. Водночас Венеціянська комісія Ради Европи розкритикувала українську судову реформу літа 2010 року та скасування конституційної реформи восени 2010 року.

Національний демократичний інститут (НДІ) та Міжнародний республіканський інститут (МРІ) вийшли з робочої групи з написання нового виборчого закону, оскільки не бажали бути фіґовими листками, які прикривали б створення закону Міністерством юстиції без урахування думки Заходу. Президент В. Янукович, переконує нас А. Каратницький, не здатний захоплювати владні інституції, як Володимир Путін у Росії. Однак, український парлямент уперше за 20 років свого існування перетворився на штампувальну машину.

А. Каратницький пише: „Україна – на шляху до стабільної демократії". Такий безпідставний оптимізм суперечить висновкам „Freedom House", яка попередила, що „тенденції, закладені керівниками України, підштовхують країну до більшої централізації та консолідації влади, тобто до авторитаризму".

Рік тому Захід, зокрема А. Каратницький, дав карт-блянш заявам В. Януковича про те, що він змінився. Ніколи не вірячи в те, що В. Янукович змінився, я тоді перебував у меншості, а А. Каратницький – у більшості. Через 18 місяців після інавґурації нинішнього Президента України мої погляди поділяє більшість, а А. Каратницький залишився марґінальним апологетом В. Януковича.

Президент СКУ...

(Закінчення зі стор. 10)

поклав вінок до пам'ятника королеві Угорщини Андрашеві I та королеві Анастасії – українській княгині, дочці Ярослава Мудрого.

На завершення подорожі Є. Чолій мав зустріч в Центрі культури та документації українців Угорщини, де виголосив доповідь про діяльність СКУ в захисті основних прав і свобод українців. Відбувся концерт, підготовлений силами Товариства української культури в Угорщині та учнів української недільної школи.

* * *

ПРАГА. – 2-4 липня президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій здійснив візиту до Чеської Республіки, де проживає 200 тис. українців.

У Празі він ознайомився з українським громадським життям, поінформував місцеву громаду про діяльність СКУ протягом останнього періоду та порушив перед речниками владних структур різні питання, які цікавлять українську спільноту.

Організувала візиту складова організація СКУ „Українська ініціятива в Чеській Республіці".

2 липня Є. Чолій мав зустріч з головою цієї організації Віктором Райчинцем, на якій було обговорено різні аспекти місцевого українського громадського життя та шляхи розширення співпраці з СКУ.

Цього ж дня Є. Чолій зустрівся з головою ради директорів організації „Українська европейська перспектива" Богданом Данилишиним, який ознайомив гостя з метою цієї новоствореної організації у формуванні в Україні европейських цінностей та заявив про бажання співпрацювати з СКУ. Президент СКУ дав інтерв'ю для Радіо „Свобода" під назвою „Україна сьогодні повертається до авторитаризму".

3 липня Є. Чолій побував на Службі Божій в Церкві св. Климентія, де мав спілкувався з парохом о. Василем Сливоцьким і виголосив перед українською громадою доповідь про працю СКУ в захисті основних прав і свобод українців.

4 липня Є. Чолій мав ряд зустрічей з представниками владних структур, зокрема з головою секретаріяту Ради з питань національних меншин уряду Чеської Республіки Ондреєм Кліпою, радником з питань культури і туризму муніципалітету Праги Лукою Какці та радником з соціяльних питань Петром Долінеком, у ході дискусії з якими радив створити на міському рівні комісію з питань національних меншин та звернувся з проханням фінансово підтримати українську суботню школу в Празі.

Президент СКУ мав зустрічі з представником Міжнародної організації у справах міґрації Марією Риговою, Послом України в Чеській Республіці Іваном Грицаком.

Є. Чолій також схилив голову перед пам'ятником Тарасові Шевченкові та монументом з написом „Моїм вірним дітям, героям і жертвам терорів – Мати Україна".

СКУ

Відбулося відкриття пластових таборів на „Вовчій Тропі"

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Ню-Йорк. – 9 липня на пластовій оселі „Вовча Тропа", серед мальовничої природи, почався 58-ий таборовий сезон. Новацтво і юнацтво разом з виховниками зібрались на спортовій площі, щоб спільно помолитись, піднести прапори та вислухати наказ.

Відкриття сезону провів бунчужний Данило Бойцун, а Наталка Сейлик прочитала наказ, в якому були подані потрібні та цікаві інформації.

Напередодні святкування 100-ліття Пласту табори відбуваються під наданим Крайовою пластовою старшиною кличем „Шануй минуле – сприймай майбутнє", з яким триватиме плекання і зміцнення Пластових ідей. 333 таборовики розпочали таборове життя.

Команда таборів на „Вовчій Тропі".

Всі коменданти таборів є членами уладу старших пластунів. Меляся Лесюк і Матій Лабунька провадять таборами новацтва, Адя Федорійчук і Зоріян Ласовський очолюють юнацькі табори. Табором старшого юнацтва провадить Стефко Ставничий.

„Вовча Тропа" також готується до Міжкрайової Пластової Зустрічі, яка відбудеться на оселі 6-13 серпня. Пластуни з США та Канади відсвяткують 100-ліття пластової організації.

В підготуванні до цього управа Окружної таборової комісії „Вовчої Тропи" під керівництвом Дарки Темницької подбала, щоб оселя в найкращому стані могла приймати таборовиків впродовж усього літа.

Відкриття таборів 9 липня на пластовій оселі „Вовча Тропа".

„Вовча Тропа" є однією з кількох пластових осель в США. Вона є найбільшою серед них і найбільш мальовничою.

Гірський терен, пахучі ліси та квітучі поляни нагадують українські Карпати. За останні 50 років тут таборували тисячі пластунів, відбувалися багатолюдні пластові зустрічі.

„Вовча Тропа" є власністю Крайової Пластової Старшини США.

Більше інформацій про „Вовчу Тропу" можна знайти на сторінці інтернету: www.vovchatropa.org.

Соня Слободян-Бокало

На фестивалі виступатимуть виконавці з усієї Канади

Танцювально-співочий колектив „Верховина" з Едмонтону.

ТОРОНТО. – 15-ий щорічний Фестиваль української культури, який відбудеться 16-18 вересня, продовжує бути однією з найочікуваніших подій сезону, особливо тому, що цього року святкується 120-річчя поселення перших українців у Канаді.

Фестиваль отримав ґранти від „Celebrate Ontario", від Кредитової Спілки „Будучність", які дозволять запросити до виступу на фестивалі мистців українського походження з усієї Канади. У фестивалі візьме участь танцювально-співочий колектив „Верховина" з Едмонтону. Цей колектив є спільним проєктом хору „Верховина" і танцювального гуртка „Дунай" із загальною кількістю 45 виконавців. Гурт виступить з програмою „The Letter" („Лист"), яка є емоційно-кольоровою подорожжю сторінками українсько-канадської історії.

Виступить чоловічий хор „Акорд" з Отави – унікальний колектив майстрів українського традиційного хорового співу, заснований у 1993 році.

Виступить Роман Данило – відомий актор у жанрі імпровізації. Баритон Крис Данам виконуватиме пісню українських піонерів „Edna Star" на вірші Стефана Андрусяка та музику Ігоря Жуляка.

Тріо „Гармонія", яке складається з талановитих вокалістів з Монреалю, на фестивалі представить свій лемківський репертуар.

Приїде тріо „Ліра", засноване у Вініпезі, яке поєднує різноманітні стилі традиційної української музики. Український театр танцю „Сузір'я" з Калґарі під керівництвом Сергія Макарова, відомий поєднанням балету з традиційними фолкльорними танцями, покаже хореографічну програму, яка відображає культуру та дух України.

Гурт „Тут і там" з Саскачевану створить незабутню атмосферу танцювального свята у проґресивному українському стилі.

Відбудеться виставка Центру українського та канадського фолкльору ім. Петра та Доріс Кулів. Університет Альберти представить виставку з нагоди святкування 120-річчя поселення українців у Канаді, яка відтворить хронологічний хід подій – життя до іміґрації, подорож океаном, прибуття до прерій.

На фестиваль запрошені Роман Британ – ведучий та продюсер української програми на радіостанції в Едмонтоні, почесний гість та ведучий різних фестивалів в Північній Америці, Лариса Цимбалюк-Челадан, художниця з Едмонтону, відома в українській громаді своїми унікальними кольоровими картинами. Вона створила чотири картини, присвячені 120-річчю поселення українців у Канаді.

Наталя Ґрод

УКРАЇНА І СВІТ

Пластуни рятують лісові джерела

В долині – Гусівське джерело. Фото: Олександер Костирко

ЧУБІВКА, Черкаська область. – Під час визвольних змагань 1918-1922 років село Чубівка було одним із форпостів Холодноярської республіки. Тут місцеві партизани вели жорстокі бої з червоними загонами. Від села до центру Холодного яру – 20 кілометрів.

Цього літа Національна скавтська організація України – Пласт проводить в цій місцевості вже другий екологічний табір. Перший екологічний наметовий табір відбувся в липні-серпні 2010 року за проєктом „Козацькими шляхами“.

Учасниками табору стали діти з малозабезпечених та багатодітних сімей сіл Думанці, Лубенці, міст Черкаси та Канів. Перебування та харчування в таборі – безкоштовні завдяки підтримці Антикризової гуманітарної програми Міжнародного фонду „Відродження”.

Учасники табору зформовані в Думанський, Канівський, Лубенський, Черкаський курені. Кожен курінь, озброївшись лопатами, сокирами та пилками, щоденно вирушає на розчищення та облаштування лісових джерел. Діти роблять сходи до води, встановлюють дерев’яні стовпчики та лавочки, випалюють назви джерел на вказівниках. Тепер всі бажаючі можуть відвідати джерела Гусівське, Танькине, Козацьке, Водяний яр.

Матеріяли для облаштування джерел надало Черкаське обласне управління лісового та мисливського господарства, підтримали табір підприємства „Перемога нова” з села Будище, Шполянський завод продовольчих товарів, товариства „Енеко-тур“ з Канева і „Зінто“ з Черкас.

Олександер Костирко

Таборовики вирушають до праці.

Облаштування лісового „Козацького джерела“ біля Чубівки.

Мета мандрівки – пам’ятник Тарасові Шевченкові в Креселецькому лісництві, на місці останнього бою холодноярських партизанів у 1921 році.

За козацьким звичаєм – верхи до джерела.

Дівчата вчаться плести ляльки-мотанки – символічні обереги.

Після напруженої праці – смачний обід.

У вогні загинули 16 пенсіонерів

БІЛЕ, Рівненська область. – 11 і 12 липня на Рівненщині стали днями жалоби, спричиненої трагедією у селі Біле, де в будинку для осіб старшого віку внаслідок пожежі загинули п'ятеро чоловіків й 11 жінок віком від 55 до 80 років.

Загалом в будівлі з дерева і цегли, збудованій 60 років тому, на час пожежі перебувало 25 пацієнтів.

Двоє працівників спробували врятувати людей, однак, і самі потерпіли від вогню. У них обгоріли руки, сталося отруєння чадним газом.

На екстрений виклик виїхало дві бриґади пожежників. Вціліло від пожежі 11 осіб.

Віце-прем'єр-міністер, міністер соціяльної політики Сергій Тігіпко, який побував у Білому, причину трагедії вбачає у людському факторі. Загоряння сталося після куріння у ліжку одного з підопічних закладу, який мешкав у першій кімнаті спального корпусу.

С. Тігіпко повідомив, що найближчим часом будуть проведені перевірки всіх подібних установ (а в Україні 784 таких центри), аби вони відповідали всім необхідним умовам і стандартам.

У Білому заклад не зводитимуть. Під соціяльний заклад плянують реконструювати частину лікарні у селі Висоцьк цього ж району. А жителі Білого матимуть лікарську амбулаторію, яку до осені збудують у селі Миляч.

Євген Цимбалюк

Пожежа в селі Білому.

Пом'янули вбитих українців

Меморіяльна дошка на стіні колишньої тюрми, де розстріляли українців.

РІВНЕ. – У Рівному 30 червня вшановано пам'ять земляків, яких розстріляли співробітники НКВД влітку 1941 року, після нападу Німеччини на СРСР. Зокрема, біля пам'ятника головному командирові Української Повстанської Армії-Північ Климові Савурові відслужено Панахиду.

Учасники, серед яких були й очевидці тих подій, поклали квіти до меморіяльної дошки і до пам'ятника К. Савурові.

У рівненській в'язниці 24-26 червня 1941 року було вбито 850 в'язнів, у Дубні загинули 527 в'язнів.

Євген Цимбалюк

Юлія Тимошенко...

(Закінчення зі стор. 3)

ти біля „підсудної" на місці адвоката, а зайняти місце в залі. М. Сірий „послухався" й просто став біля Ю. Тимошенко.

Депутат Сергій Власенко, який ще зранку був захисником Ю. Тимошенко, вирішив зробити заяву на дії головуючого. Суддя попросив С. Власенка сісти, проте той відмовився. Суддя розцінив це як зневагу до суду, тому позбавив С. Власенка права захищати Ю. Тимошенко. Суддя Р. Кіреєв також вирішив звернутися до Вищої атестаційної комісії, аби позбавити С. Власенка свідоцтва на право адвокатської діяльности. С. Власенко був видалений з залі до кінця процесу.

Раптом Ю. Тимошенко підвелася з місця й поклала на стіл судді свою заяву про долучення захисників. Р. Кіреєв попросив секретаря повернути заяву, бо „підсудна" її, мовляв, кинула.

Проте Р. Кіреєв таки допустив до справи адвокатів М. Сірого та О. Плахотнюка. М. Сірий негайно зробив заяву про відвід судді, у якій перелічив численні порушення процесуального кодексу, зокрема нагадав, що за неповагу до суду особу не видаляють з залі суду, а піддають адміністративній відповідальності.

Коли М. Сірий оголосив заяву, присутні в залі заплескали, а Зорян Шкіряк вигукнув „браво". Р. Кіреєв видалив З. Шкіряка з залі. Суддя також не задовольнив клопотання М. Сірого.

Адвокати працювали у режимі, можна б сказати, надмірно підкресленої люб'язности, показово ввічливо звертаючись до суду. Звичайно, не приховуючи іронічности. Суддя не знав, як на це реагувати... Коли адвокат розмовляв з Р. Кіреєвим, то складалося враження, що це досвідчений викладач говорить з ледачим учнем. Опісля адвокат О. Плахотнюк зачитав свою заяву, яка теж стосувалося відводу судді. Р. Кіреєв її не задовольнив.

О. Плахотнюк також озвучив ще одне клопотання – щодо відновлення відеотрансляції з залі суду, але заперечили прокурори, тому Р. Кіреєв постановив нічого не відновлювати. Також він не задовольнив клопотання нових захисників щодо належного терміну для ознайомлення з справою. Вони просили два місяці, а отримали три дні.

Коли О. Плахотнюк озвучував це клопотання, Р. Кіреєв чомусь поцікавився у Ю. Тимошенко: „Підсудна, що ви робите?" Вона відповіла: „Уважно слухаю свого захисника".

* * *

19 липня, крім Ю. Тимошенко і Юрія Луценка, на вироки суду чекали ще 10 колишніх чиновників. Низку звинувачень пред'явлено колишньому міністрові внутрішніх справ Ю. Луценкові, який майже місяць голодував на знак протесту проти його утримання у слідчому ізоляторі.

Триває суд над колишнім головою „Нафтогазу України" Ігорем Діденком, якого було затримано рік тому з звинуваченням у незаконному розмитненні 11 млрд. кубічних метрів природного газу, що належав компанії „РосУкрЕнерґо АГ". Справа об'єднана в одне провадження разом з кримінальною справою щодо екс-голови Державної митної служби Анатолія Макаренка. Крім І. Діденка та А. Макаренка, звинувачення були пред'явлені Тарасові Шепітькові, Сергієві Гарячому, Олександрові Конєву, Олегові Борділовському.

В суді перебуває справа колишнього першого заступника міністра юстиції Євгена Корнійчука, який нібито не мав права підписувати лист „Нафтогазові", яким радив укласти контракт на юридичне обслуговування з компанією „Маґістри".

Колишнього тимчасово виконуючого обов'язки міністра оборони Валерія Іващенка судять за те, що в листопаді 2009 року він підписав плян щодо продажу державного підприємства „Феодосійський судномеханічний завод".

Триває суд над колишнім генералом Олексієм Пукачем, якого звинувачують у перевищенні влади і своїх службових повноважень стосовно громадського діяча Олексія Подольського та журналіста Георгія Ґонґадзе. *(УНІАН)*

Хроніка суду...

(Закінчення зі стор. 3)

ву щодо дій головуючого. Суддя попросив С. Власенка сісти, проте той відмовився. Для Р. Кіреєва тема сидіння-вставання перед ним стала дражливою, тому він порушив питання про позбавлення С. Власенка права захищати Ю. Тимошенко. Було оголошено перерву для вирішення питання щодо такого видалення. Після перерви Р. Кіреєв видалив народного депутата України С. Власенка з залі суду до завершення розгляду справи. Присутні почали скандувати „Ганьба!".

Суддя не погодився на залучення американських адвокатів Марка Фельдмана і Роджера Енока до захисту Ю. Тимошенко. Після цього Р. Кіреєв оголосив перерву, щоб судова міліція змогла вивести із залі суду політика Зоряна Шкіряка, який, як і всі присутні в залі, почав аплодувати адвокатові Миколі Сірому після його виступу з заявою про відвід судді Р. Кіреєву за його упередженість при розгляді справи. Зокрема незаконно була видалена з судового засідання підсудна Ю. Тимошенко.

Суддя відмовився задовольнити клопотання про пряму трансляцію судового засідання та про можливість відеофільмування та фотографування.

• 20 липня захисник С. Власенко заявив, що на ознайомлення з матеріялами справи необхідно мінімум 25 робочих днів. Це стосується лише швидкости читання, проте адвокатам потрібно не лише прочитати матеріяли, але й проаналізувати їх, звірити протоколи допитів свідків, проконсультуватися з фахівцями щодо експертиз, доданих до справи, а також підготувати клопотання.

• 20 липня представники міжнародних громадських організацій закликали Президента України Віктора Януковича припинити переслідування своїх політичних опонентів. Про це йдеться у відкритому листі президента американської неурядової організації „Дім Свободи" Дейвида Кремера, виконавчого віце-президента Атлантичної Ради США Деймона Вілсона і запрошеного співробітника Атлантичної Ради Роберта Нуріка до Президента України.

Суд продовжиться 22 липня. *(УНІАН)*

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт німецького хору на допомогу Українській православній церкві

ІНҐОЛЬШТАДТ, Німеччина. – 26 червня, у день Всіх святих землі української, німецький хор „Шанцер козаків" виступив з благодійним концертом на користь Української православної церкви Покрови Пресвятої Богородиці (настоятель – о. протоєрей Валентин Смоктунович).

На концерті серед гостей був консул України Євген Сярий з дружиною і працівниками консульства у Мюнхені. Їх зустріли хлібом-сіллю на вишиваному рушнику.

Церкву у 1945 році заснували українці, які пройшли лихоліття Другої світової війни. Не маючи ні від кого допомоги, вони утримують храм виключно зусиллями своєї невеличкої громади і на пожертви з Богослужень. А так багато потрібно зробити – електричне опалення, водопостачання, ремонт...

Отже, цей благодійний вчинок був надзвичайним вже й тому, що в хорі є тільки один православний співак, а всі інші – місцеві і розмовляють німецькою мовою, не знаючи української мови. Разом з тим вони вже 40 років співають старослов'янською мовою православну Літургію в католицьких і лютеранських церквах, дають благодійні концерти в театрах, співають українські козацькі пісні.

Цього разу „Козаки" співали в Католицькій німецькій церкві св. Антона, і повністю весь збір – 2,094 евро переказали на рахунок українського храму. Про цю подію написала також місцева газета „Ingolstädter Anzeige".

Олег Крат,
голова Українського
культурно-релігійного товариства,
церковний староста

Німецький хор „Шанцер козаків".

Українці вітають друзів хлібом і сіллю.

В церковній залі під час благодійного концерту.

Найкращий в Европі викладач вокалу живе в Україні

Найкращий в Европі викладач народного вокалу Ірина Бородій з переможцем міжнародного фестивалю в Болгарії, зразковим гуртом „Коляда".
Фото: Юлія Харченко, учасниця фестивалю

СМІЛА, Черкаська область. – На XII Міжнародному дитячому фестивалі „Сонце. Радість. Краса", що відбувся наприкінці червня в Болгарії, керівника зразкового гурту „Коляда" Смілянського будинку дитячої та юнацької творчости Ірину Бородій визнали найкращим у Европі викладачем народного вокалу, а сам гурт отримав Ґран-прі. Проходив фестиваль у затишному містечку Несебрі, в якому живе лише 10 тис. мешканців. Своїми талантами з присутніми ділилися діти з 11 країн. Понад 4,000 учасників виступали на шести сценічних майданчиках. Конкурсна програма тривала протягом трьох днів. Розпочала свято парада учасників. Делеґації йшли з національними прапорами і вигукували назви своїх країн. Українці співали Гимн України.

А потім були виступи. Юні таланти зі Сміли відразу привернули увагу. Вінт вирізнялися не лише талановитим виконанням, а й яскравим кольоритним вбранням. Окрім Ґран-прі, юні конкурсанти з Смілянщини отримали ще 10 нагород.

Олександер Вівчарик

НОВІ ВИДАННЯ

Велика література не знає кордонів

Леонід Рудницький, „Світовий код українського письменства" – вибрані літературознавчі статті й дослідження. Видавництво Прикарпатського Національного університету ім. Василя Стефаника, Івано-Франківськ, 2010 рік.

Така ось дивна правда нашої національної історії: в довгі роки поневолення нашої землі Україна і світове українство, вособлене головним чином у західній діаспорі, текли собі в часі і просторі, мов дві паралельні духовні ріки, виразно відчуваючи одна одну, але не збігаючись в одне русло і майже не маючи можливостей на взаємовплив і взаєморозуміння. Так навіть простіше було жити, бо чого не зналося, те так-сяк домислювалося чи вгадувалося. Відколи ж Україна вільна і відколи ця воля зобов'язує піднести обидва потоки в спільне річище, принаймні в сенсі найістотніших культурних досягнень, триває і ще довго-довго триватиме нелегка праця докладного, системного взаємопізнання й уточнення найважливіших деталей цієї спричиненої історією української подвійности.

Одна з уточнень: відоме і справедливе порівняння, що наша західня діяспора виконувала у вільному світі функцію життєносної легені – в той час, як у другу легеню, совєтську, свіже повітря не надходило, слід розуміти так, що тут йдеться передусім про інтелектуальну еліту української еміграції, про ту особливу категорію вчених, творчих людей, котрих їхній талант, їхнє покликання, відчуття певної місії поставили високо над історичним українським двоподілом – так високо, що висліди їхньої діяльности виявилися цінними і для України, і для світу, що відкрив перед ними і національне поле праці, і вселюдське небо над полем.

Мусимо уточнити, конкретизувати ще одне: відчуваючи небезпідставну гордість за багато, дуже багато явищ, котрі з різних важливих і можливих боків кидали ясне світло на нашу діяспору як на життєспроможну, перспективну етнічну групу, котра, всупереч дрібним внутрішнім непорозумінням і незгодам, все ж втримувала і дотепер втримала себе у берегах єдиної духовної ріки, скажімо собі, що всі ті гідні поваги явища стали досяжними і реальними тільки тому, що за ними стояли особливі, великоформатні постаті, властиво, – нехай це також піде на конто уточнень – люди-явища.

Ми, як діяспорний загал, – в боргу перед тими видатними трудівниками на ниві науки, культури, мистецтва, суспільної думки. Боргує перед ними й наша „Свобода", оскільки обставини весь час змушували тримати в центрі уваги тяжкі і безконечні національно-політичні проблеми. Тому, на жаль, з наших минулих публікацій можна скласти лише загальні обриси досягнень таких непересічних навіть у світовому вимірі вчених, як мовознавець Юрій Шевельов, візантологи Омелян Пріцак і Ігор Шевченко, історіософ Дмитро Чижевський, енциклопедист Володимир Кубійович, філософи Іван Мірчук і Микола Шлемкевич, історики Дмитро Дорошенко і Олександер Оглоблин, довга низка інших імен, золотими буквами вписаних в анали української національної культури.

До людей-явищ належить, попри надмірну особисту скромність, і наш сучасник професор Леонід Рудницький, авторитетний американський германіст, славіст, літературознавець, дійсний член Національної Академії наук України. Й авторові цих рядків дуже непросто рекомендувати, як то кажеться, „широкому читачеві" це непересічне видання. „Світовий код українського письменства" писаний не для принагідного пообіднього почитування, на дивані лежачи. Її текст, займаючи тільки 332 сторінки, – це вже разом з післямовою Дмитра Павличка, післясловом упорядника Степана Хороба, бібліографією, примітками та іменним покажчиком – передбачає неодмінну читацьку здатність вдивлятися у глибину слова, здатність резонувати на непояснимі творчі імпульси в письменницькій душі і на професійне зусилля критика все ж пояснити ці імпульси, цю таємничу напругу думки і почуття, без якої неможлива велика література – велика нерозривним, кровним зв'язком з реальністю, з історією, з нацією, і водночас, разом з іншими національними літературами, здіймята над реальністю як вияв вселюдської самоцінности, як сфера вже напівнебесна, передрелігійна.

Книгу складають два дослідницькі розділи – „Франкознавство" і „Літературно-мистецькі діялоги", й один довідковий – „Штрихи до наукової біографії" академіка.

„Діялоги" – це 12 розвідок, пов'язаних між собою не тематичним, а внутрішнім зв'язком. Ним є виявлена дослідником співзвучність тем і паралелізм сюжетів в українських та европейських авторів (на прикладі Роберта Л. Стівенсона і Юрія Клена); глибока світоглядна і естетична споріднeність поетів різних епох та народів (на прикладі трикутника Василь Стус – Ґете – Райнер Марія Рільке); органічне успадкування українськими поетами европейської духовности (на прикладі творчости Остапа Тарнавського та Святослава Гординського); перешкоди на шляху входження українського високохудожнього слова в англомовний світ (на прикладі перекладів новел Василя Стефаника); дивовижі переодягання українських характерів в іншонаціональні одежі (на прикладі німецьких вистав за п'єсами Володимира Винниченка та американських вистав-вигадок про Івана Мазепу).

Одна з розвідок присвячена „українському" Гайнріхові Гайне і добре дає читачеві до зрозуміння, з яких саме причин цей німецький романтик настільки близький нашому національному світовідчуванню, що його вірші спонукали до перекладів і переспівів десятки і сотні українських авторів, починаючи від Івана Франка та Лесі Українки.

На особливу увагу в „Діялогах" заслуговує дослідження „Дмитро Чижевський і Томас Манн: до історії однієї незакінченої кореспонденції". За цим сухим заголовком – вкрай напружені, емоційні, драматичні сторінки біографій двох еміґрантів – дуже відомого українця і ще відомішого німця, і вже одна ця їхня відомість надає темі еміґрації – темі вічній і вічно нерозв'язній – загальнолюдського звучання.

Після лаконічних і водночас вельми багатозначних характеристик життя і творчости Д. Чижевського і Т. Манна д-р Л. Рудницький подає німецькомовні ориґінали й свої українські переклади двох листів. Перший, з серпня 1945 року, – це відповідь Т. Манна Вальтерові фон Мольо, президентові Німецької академії письменників, який закликав знаменитого автора „Будденброків", „Чарівної гори", „Йосифа і його братів" та багатьох інших шедеврів повернутися з Америки до Німеччини, щоб помогти їй підніматися з повоєнних руїн. Багатосторінковий лист Т. Манна зводиться до відповіді: ні, він не повернеться.

Д. Чижевському здалося це „ні" несправедливим, навіть образливим для Німеччини: мовляв, повернення на рідну землю кожного визначного німця допоможе швидше вилікувати націю, охоплену почуттям меншевартости. Але чим далі він будує свої арґументи в користь повернення М. Манна, тим більше виникає враження, що Д. Чижевський мовби хоче виправдатися перед самим собою за ті самі 12 років Третього Райху, котрі Нобелівський лавреат Т. Манн, не приймаючи нацизму, провів поза батьківщиною, а тим часом він, Д. Чижевський, продовжував жити і працювати у гітлерівській Німеччині.

Обидва ці людські документи вражають, будять думку, спричинюють суперечливі рефлексії, провокують не зовсім коректні версії. Т. Манн не повертався до Німеччини саме як німець, надчутливе письменницьке серце якого навіки зранив його рідний народ, пішовши за Гітлером і Ґебельсом... Д. Чижевський же, якщо читати його лист і поміж рядками, підсвідомо прагнув показати себе більшим німцем, ніж ним був воістину великий німець Т. Манн. Можливо, це той випадок, коли талант вченого до чужих мов, талант заглиблення в чужі культури приводить його до національної індиферентности, до космополітизу. Бог йому суддя.

Але обидва ці листа й порушена в них тема внутрішньої і зовнішньої еміґрації, виявлене в них різне розуміння обов'язку людини перед своєю нацією спонукають до повторного і до ще глибшого причитання першого розділу книжки д-ра Л. Рудницького – розвідок, присвячеиx І. Франкові і декільком важливим німецькомовним аспектам його творчости. Тут теж ідеться про дуже глибоке, ледве чи перевершене, проникнення в німецькомовну культуру, але нашому генієві воно не заважало чутися сином свого народу – сином тільки свого народу.

Цим почуттям синівства, котре в кожному справедливому серці поєднане з доброзичливою увагою і повагою до всього світу, до вселюдських культурних досягнень, пройнята вся книжка д-ра Л. Рудницького. Відкриваний нею світовий код українського письменства – це ствердження факту, що наша національна літератури пов'язана з іншими світовими літературами не просто загальними законами естетики, а надестетичною, моральною, духовною місією – місією перетворення реального світу в ідеальний.

Петро Часто

Ділимося сумною вісткою, що 2 липня 2011 р. на Фльориді, відійшла у вічність на 88 році життя наша найдорожча і незабутня МАМА, СЕСТРА і БАБЦЯ

св. п. ЗЕНЯ БУНДЗЯК
дів. ЛАВРИШКО

Залишені в глибокому смутку:

син – ІЗИДОР БУНДЗЯК з дружиною АЛІСІЄЮ
сестра – МАРІЯ МОРОЗ з чоловіком ОСИПОМ і синами АНДРІЄМ та МИРОНОМ
невістка – ІРИНА з дітьми АНДРІЄМ, ЛАРИСОЮ і ХРИСТИНОЮ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 липня в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н.Й. Похована на цвинтарі Mt. Hope в Йонкерсі.

Вічна Її пам'ять!

Шановні читачі!

Висилаючи до „Свободи" спомини і співчуття з приводу відходу своїх близьких і друзів, не забувайте підтримувати видання тижневика пожертвами на пресовий фонд!

Редакція

Редакція „Свободи" не відповідає за мову і зміст платних оголошень, які вміщуються в тижневику

В першу невимовно болючу річницю відходу у вічність нашої найдорожчої МАМИ, СЕСТРИ і ТІТКИ

св. п.
ІРЕНИ МАРІЇ ІВАНОНЬКО
з дому КОКОРУДЗ

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена 8 серпня 2011 р. о год. 7 веч. в церкві Пресвятого Серця Христового в Johnson City, NY.

Про пам'ять і молитви за спокій душі Покійної просять:

син – ЗЕНОН з дружиною ХРИСТИНОЮ
сестра – ОЛЬГА ЛАБА
братова – МЕЛЯНІЯ КОКОРУДЗ
племінниці – МАРТА КОКОРУДЗ ЛЕВИЦЬКИЙ
– ЛІДА ЛАБА ПЕСАМЕНИК
племінник – РОМАН ЛАБА
та ближча і дальша родина в Америці.

Вічна Її Пам'ять!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашої незабутньої МАМИ, БАБЦІ, ПРАБАБЦІ, СЕСТРИ і ТЕТИ

св. п.
ОЛЕКСАНДРИ ФЕДОРУК
з дому ГУРИН

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

- 3 серпня в церкві св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж.;
- 7 серпня в церкві св. Івана Хрестителя, Випані, Н. Дж.

та в Україні:

- в Соборі Св. Андрія Первозваного, Підволочиськ;
- в церкві Різдва Христового, Тернопіль;
- в Соборі св. Юра, Львів.

Ділимося сумною вісткою, що 15 червня 2011 р. на 88-му році життя, з волі Всевишнього, відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

св.п.
МИХАЙЛО БРУНДА

нар. 27 січня 1923 р. в селі Яселко на Лемківщині.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ВАЛЕНТИНА
донька – МАРІЯ з мужем ГАРІ
донька – ЛІЛЯ АННА
син – ПЕТРО з дружиною ДЖІНОЮ
внуки – МАТЕЙ, НИКОЛАС
– БРІТТАНІ і КОРТНІ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18 червня в Українській католицькій церкві св. о. Миколая в Пасейку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Щиро дякуємо всім, що склали співчуття, та за присутність на похоронних відправах.

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
Станиця у Філядельфії, Па.

ділиться сумною вісткою з побратимами і українською громадою, що в неділю, 3 липня 2011 р. відійшов у вічність на 86-му році життя наш побратим

св. п. ОСИП СЕНИК

нар. 23 квітня 1925 р., в місті Броди, Західня Україна.

Колишній вояк Дивізії „Галичина", І-ої УД УНА, учасник боїв Дивізії в котлі під Бродами, в Словаччині, Югославії і Австрії. Активний член Станиці у Філядельфії і організації СУМ.

Похоронний обряд відправив о. Ігор Блощинський, парох церкви св. Йосафата у Френкфорді. Парастас відбувся в п'ятницю, 8 липня 2011 р. в похоронному заведенні Флечер-Насевич. По Службі Божій тіло було перевезене на цвинтар св. Марії у Фокс Чейс і поховане біля могили покійних родичів.

Родині покійного побратима Осипа - дружині Наді, братові Богданові та дальшій родині в Україні управа і члени Станиці Братства І-ої УД УНА у Філядельфії складають вислови щирого співчуття.

Управа Станиці Братства І-ої УД УНА у Філядельфії.

Ділимося сумною вісткою, що 7 липня 2011 р. в Лорейні, Огайо на 96 р. життя, з волі Всевишнього, відійшла у вічність

св. п.

ГАЛИНА (ОЛЕНА) УТРИСКО
з дому КУЛЬЧИЦЬКА

Нар. 15 січня 1915 р. в Борині, Турківського району на Львівщині. Вдова св. п. Мирона Утриска.

Залишені в смутку:

брат – ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ
сестрінка – ОЛЕНА з мужем АНДРІЄМ
сестрінок – МИРОСЛАВ
дальша родина в Україні, Польщі і Канаді.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почалися в Лорейні, де Покійна проживала останній рік у брата Володимира, а відтак продовжувались в церкві св. Миколая у Філядельфії та на українському цвинтарі св. Марії.

Вічна Їй пам'ять!

ТОВАРИСТВО "БОЙКІВЩИНА" У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ділиться сумною вісткою зі своїми членами та українською громадою, що 7 липня 2011 р. у Лорейні, Огайо на 96-му році життя, з волі Всевишнього, відійшла у вічність

св. п.

ГАЛИНА (ОЛЕНА) УТРИСКО
з дому КУЛЬЧИЦЬКА

нар. 15 січня 1915 р. в Борині, Турківського району на Львівщині. Вдова св. п. Мирона Утриска.

Залишені у смутку:

брат – ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ
сестрінка – ОЛЕНА з мужем АНДРІЄМ
сестрінок – МИРОСЛАВ
і дальша родина в Україні, Польщі і Канаді.

Вічна Їй пам'ять!

УПРАВА ТОВАРИСТВА "БОЙКІВЩИНА".

З нагоди Ювілею
60-ти ліття УСО „Тризуб"
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві Христа Царя
24 липня 2011 р. о год. 11:30 ранку
за спокій душі

св. п.

РОМАНА ПАЗУНЯКА

першого менаджера „Тризуба"
і всіх основоположників цього товариства.

Піонери і Засновники Українського Спортового Осередку„Тризуб" у Філядельфії 1950 року:

ВОЛОДИМИР БЛАВАЦЬКИЙ
РОМАН САВЧАК
ІВАН ЩУПАКІВСЬКИЙ
ОЛЕКСАНДЕР ЯРЕМКО
ЄВГЕН ЗІБЛІКЕВИЧ
СТЕФАН БРИНДЗЕЙ
РОМАН ГОЛУБІНКА
МИРОСЛАВ СУБТЕЛЬНИЙ
ЛЕВ ЯЦКЕВИЧ
ЯРОСЛАВ БЕРНАДИН
ВОЛОДИМИР МЕДУХА
ІЛАРІОН МАЗЕПА
СИДІР НОВАКІВСЬКИЙ.

Вічна Їм пам'ять!

У глибокій пошані із молитвою сини св. п. Романа Пазуняка Юрій і Богдан з своїми синами.

---

6 СЕРПНЯ 2011 р. ПРИПАДАЄ ДВАДЦЯТЬ СЬОМА НЕВИМОВНО БОЛЮЧА РІЧНИЦЯ СМЕРТИ
мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

св. п.

д-ра ІЛЛІ АНДРУСЯКА

СЛУЖБИ БОЖІ
будуть відправлені:

- **в катедрі св. Покрови в Дітройті (Савтфілд, Миш.) у неділю, 2 серпня 2011 р.;**
- **в церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.;**
- **в церкві Успення Пресвятої Богородиці в Люрді;**
- **в Українській Православній Церкві в Бразилії.**

Про молитви за душу Покійного просить
дружина МАРІЯ

В 40-ий день відходу у вічність

св. п. ОРЕСТА ПОКЛАДКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

1 серпня 2011 р. о год. 11 ранку

в церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.

за адресою:
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ.

Після Панахиди о 12 год. дня відбудеться поминальна перекуска в їдальні будинку УНСоюзу, 2200 Route 10, Parsippany, NJ.

Співпрацівники і друзі.